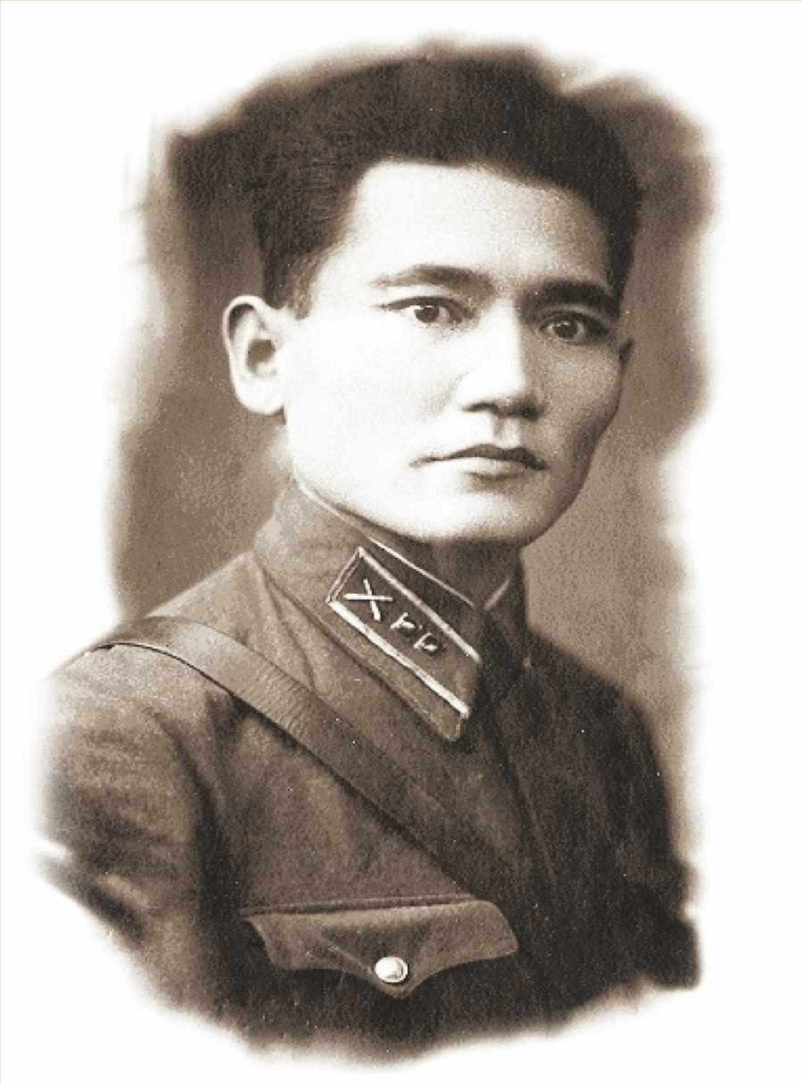

1910-1982

Ұлы Отан соғысының даңқты Батыры, әйгілі жазушы, ұлы тұлға Бауыржан Момышұлының туғанына 110 жыл

Ана тілін
сүймегендік,
білмегендік,
ұлт сезімін
жоя отырып,
ұлт безерлік
тудырады.
Б.МОМЫШҰЛЫ

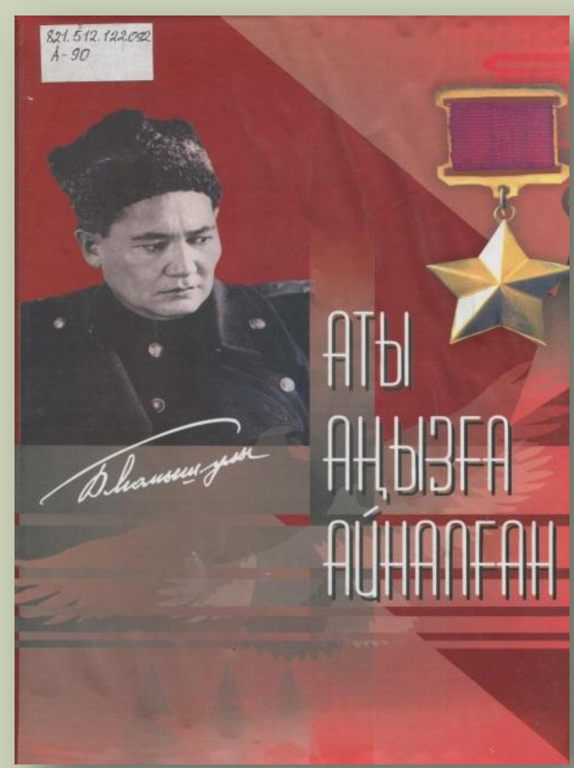

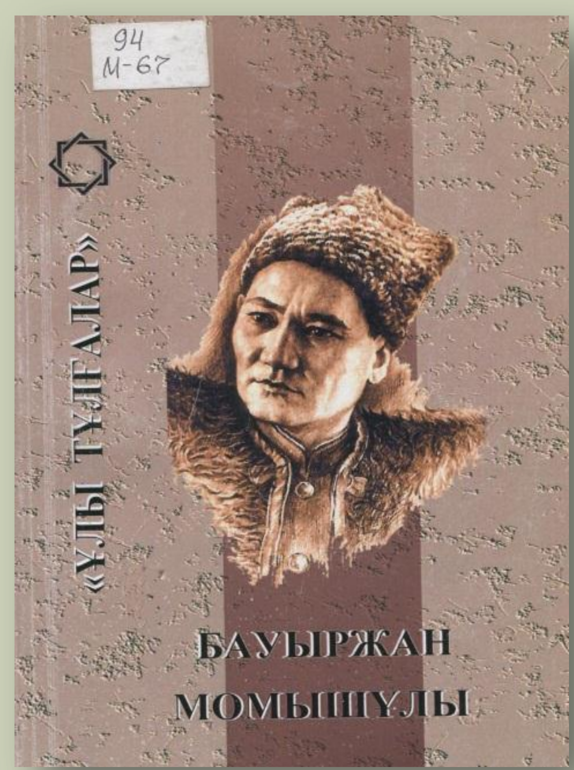

Аты аңызға айналған: естелік мақалалар, эсселер, зерттеулер, арнау өлеңдер. - Алматы: Тоғанай Т, 2010. – 556 б.

Бауыржан Момышұлы: Қазақ халқының қаһарман перзенті, жазушы Бауыржан Момышұлына арналады. - Алматы: Орталық ғылыми кітапхана, 2011. - 380 б.

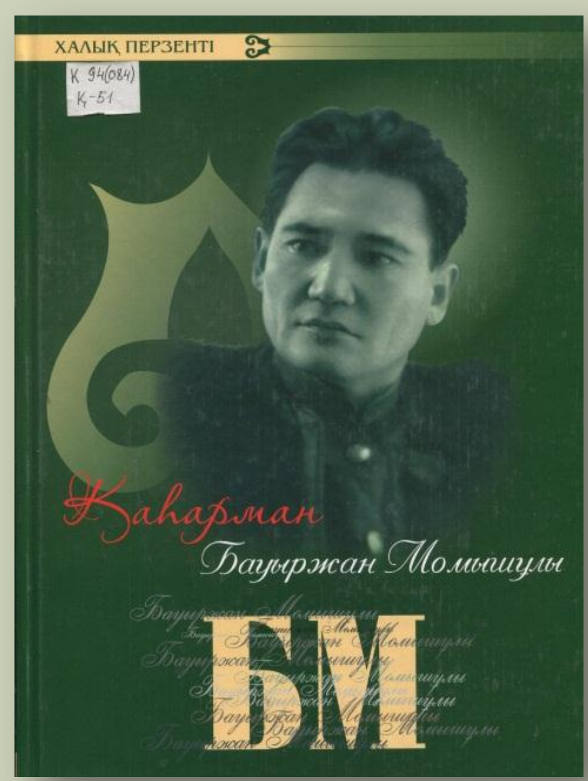

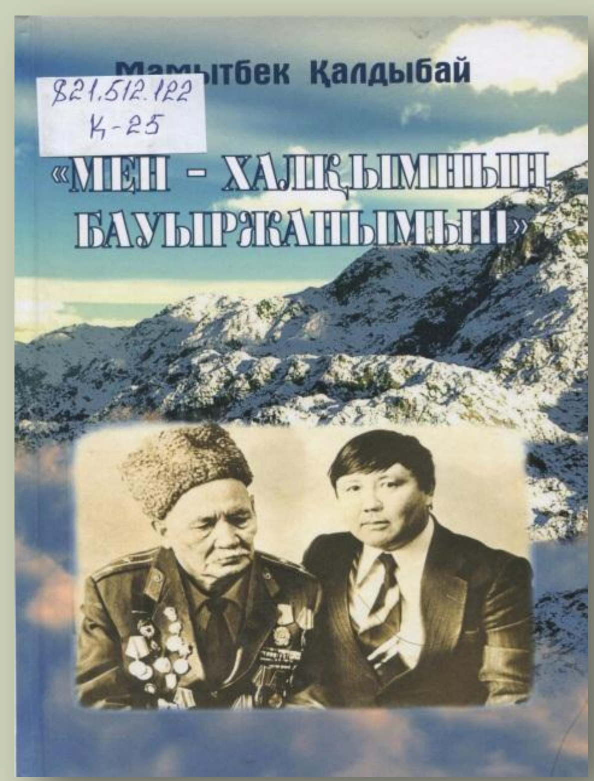

Қаһарман Бауыржан Момышұлы: Фотоальбом. - Алматы: Өнер, 2008. – 192 б.

Қалдыбай М.
«Мен - халқымның Бауыржанымын». - Алматы, 2013.- 400 б.

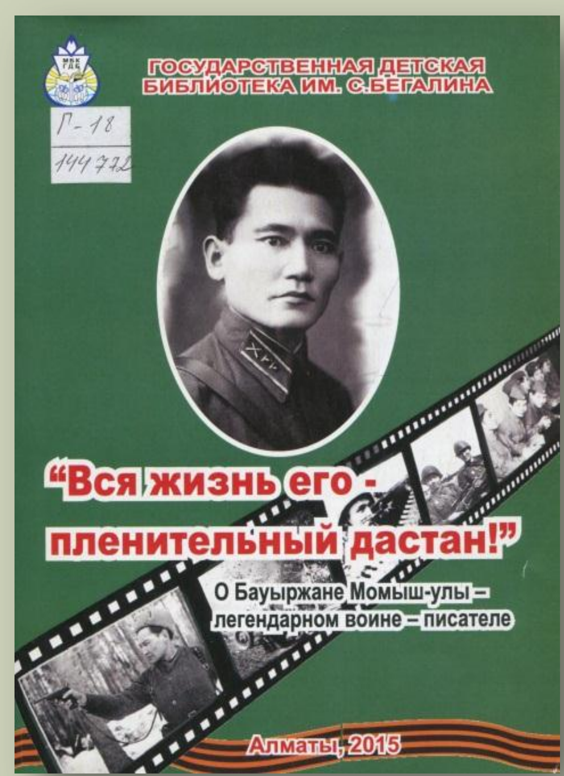

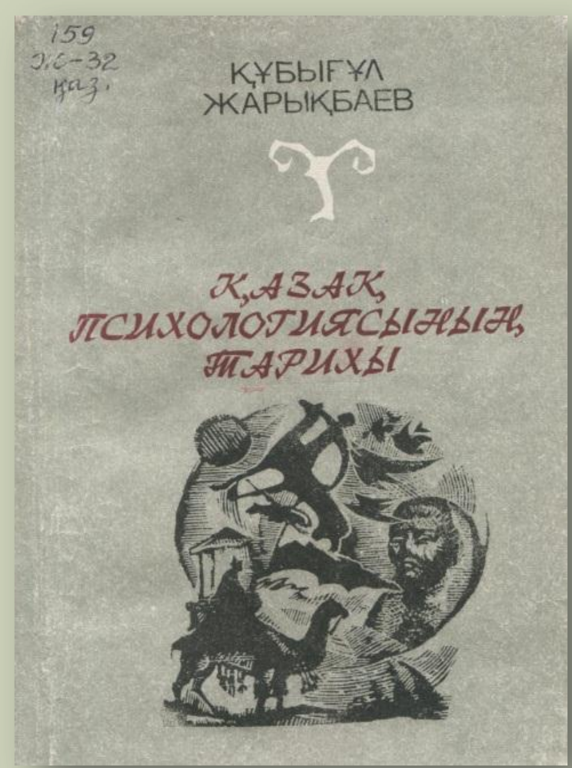

«Вся жизнь его - пленительный дастан!» О Бауыржане Момыш-улы - легендарном воине - писателе. – Алматы: ГДБ им. С. Бегалина, 2015. - 98 с.

Жарықбаев Қ. Қазақ психологиясының тарихы = История казахской психологии. - Алматы: Қазақстан, 1996. –160 б.

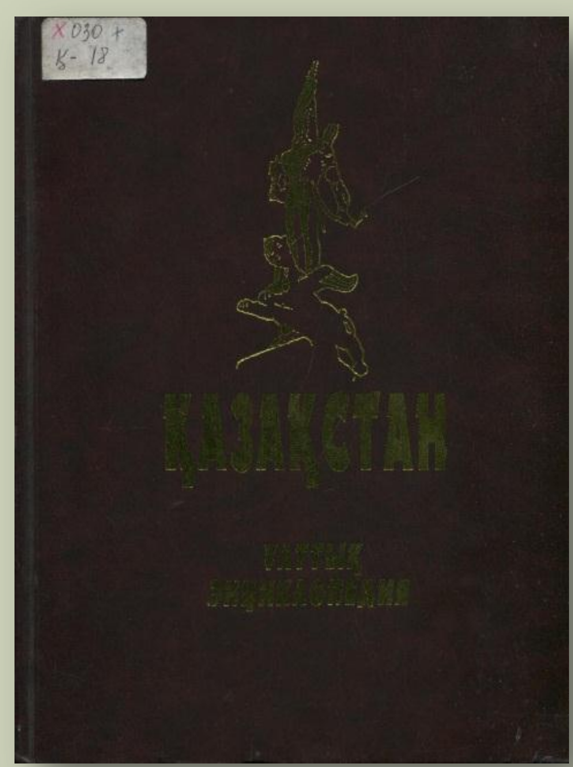

Қазақстан. Ұлттық энциклопедия / Бас. ред. Ә. Нысанбаев. – Алматы: «Қазақ энциклопедиясының» Бас редакциясы, 1999. – 720 бет.

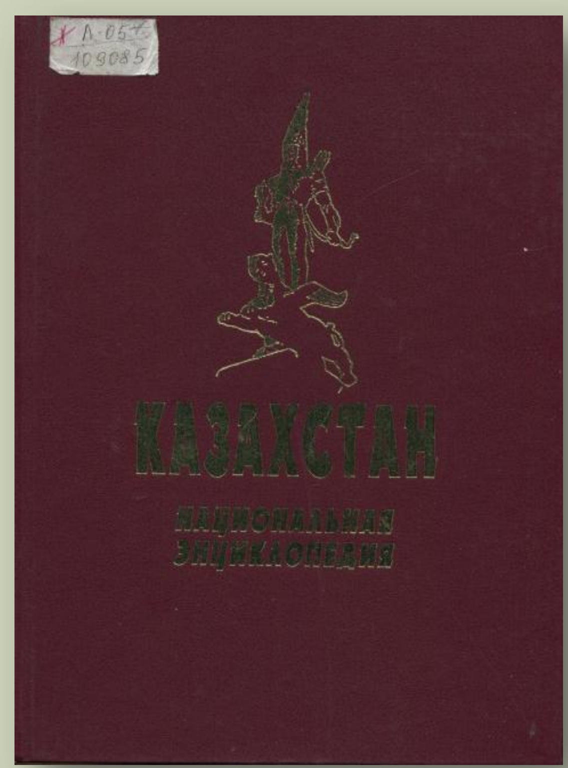

**Казахстан. Национальная энциклопедия / Гл. ред. Б. Аяган. –
Алматы: Главная редакция «Қазақ энциклопедиясы», 2004. – 560 стр.**

Тарихтың түкпірінен сөз келгенде

Бауыржан Момышұлы
(1910–1982 жж.)

Аты мен хаты бүкіл дүние жүзіне аңыз боп тараған қазақ елінің ақиық қыраны Бауыржан Момышұлының дүниеден өткеніне де біраз жыл болып барады. Қырықтың қырқасына шығуға жақындаған кезде жазған бір өлеңінде ол:

"Қадірін білмеппіз ғой тірі кезде", —
Деп жылар сорлы қазақ мен өлгенде.
Ұрпақ атар сексен мен жүздігімді,
Тарихтың түкпірінен сөз келгенде, —

617

Дала даналары. - Алматы: Қазақстан даму институты, 2001. – 640 б.

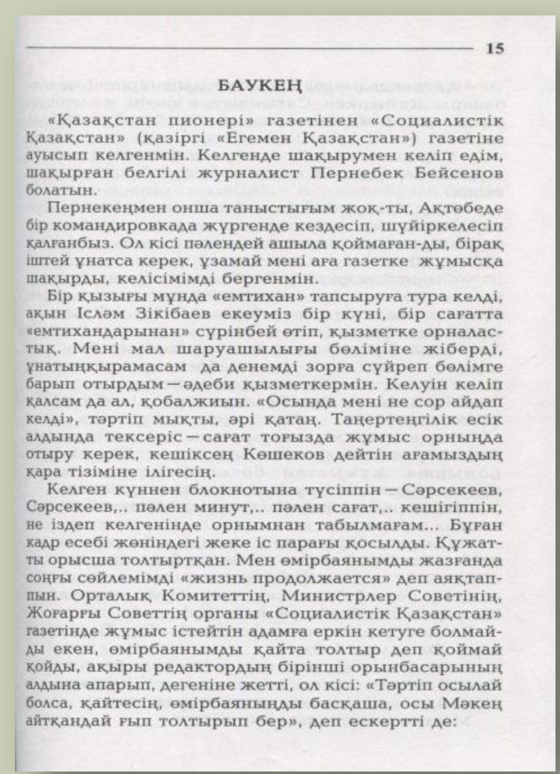
15

БАУКЕҢ

«Қазақстан пионері» газетінен «Социалистік Қазақстан» (қазіргі «Егемен Қазақстан») газетіне ауысып келгенмін. Келгенде шақырумен келіп едім, шақырған белгілі журналист Пернебек Бейсенов болатын.

Пернекеңмен онша таныстығым жоқ-ты, Ақтөбеде бір командировкада жүргенде кездесіп, шүйіркелесіп қалғанбыз. Ол кісі пәлендей ашыла қоймаған-ды, бірақ іштей ұнатса керек, ұзамай мені аға газетке жұмысқа шақырды, келісімімді бергенмін.

Бір қызығы мұнда «емтихан» тапсыруға тура келді, ақын Ісләм Зікібаев екеуміз бір күні, бір сағатта «емтихандарынан» сүрінбей өтіп, қызметке орналастық. Мені мал шаруашылығы бөліміне жіберді, ұнатыңқырамасам да денемді зорға сүйреп бөлімге барып отырдым — әдеби қызметкермін. Келуін келіп қалсам да ал, қобалжиын. «Осында мені не сор айдап келді», тәртіп мықты, әрі қатаң. Таңертеңгілік есік алдында тексеріс — сағат тоғызда жұмыс орнында отыру керек, кешіксең Көшеков дейтін ағамыздың қара тізіміне ілігесің.

Келген күннен блокнотына түсіппін — Сәрсекеев, Сәрсекеев,.. пәлен минут,.. пәлен сағат,.. кешігіппін, не іздеп келгенінде орнымнан табылмағам... Бұған кадр есебі жөніндегі жеке іс парағы қосылды. Құжатты орысша толтыртқан. Мен өмірбаянымды жазғанда соңғы сөйлемімді «жизнь продолжается» деп аяқтаппын. Орталық Комитеттің, Министрлер Советінің, Жоғарғы Советтің органы «Социалистік Қазақстан» газетінде жұмыс істейтін адамға еркін кетуге болмайды екен, өмірбаянымды қайта толтыр деп қоймай қойды, ақыры редактордың бірінші орынбасарының алдына апарып, дегеніне жетті, ол кісі: «Тәртіп осылай болса, қайтесің, өмірбаяныңды басқаша, осы Мәкең айтқандай ғып толтырып бер», деп ескертті де:

Сәрсекеев Қоғабай.
Портреттер: Әңгіме-эсселер. - Алматы: «GAUHAR», 1999. – 272 б.

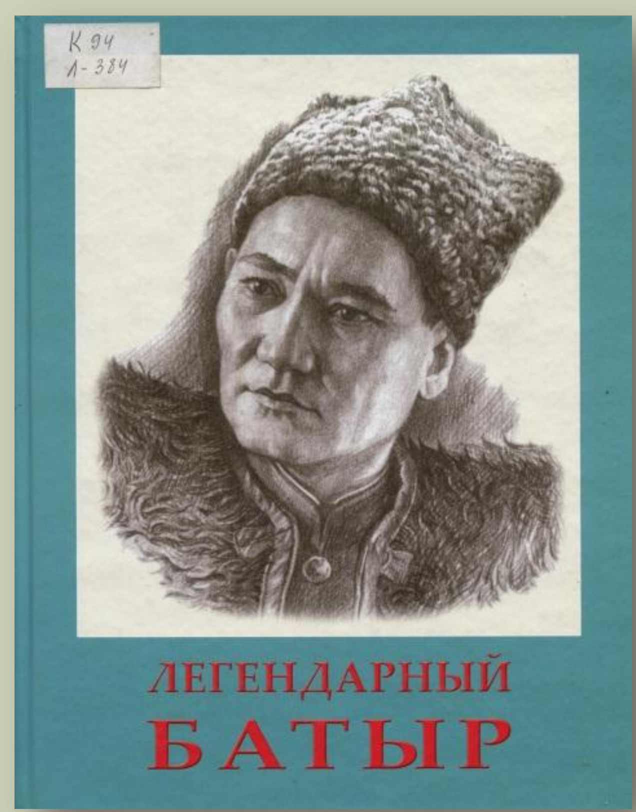

Легендарный батыр. - М.: Леном, 2010. - 416 с.

Ж. Ыбыраев

Бауыржан Момышұлы. Майдан жыры мен сыры = История одной книги / Ыбыраев Жүніс. - Алматы: «ҚазАқпарат» баспасы, 2018. - 380 бет.

ОТЕЧЕСТВЕННАЯ ВОЙНА
ЛЕГЕНДАРНОЕ ИМЯ

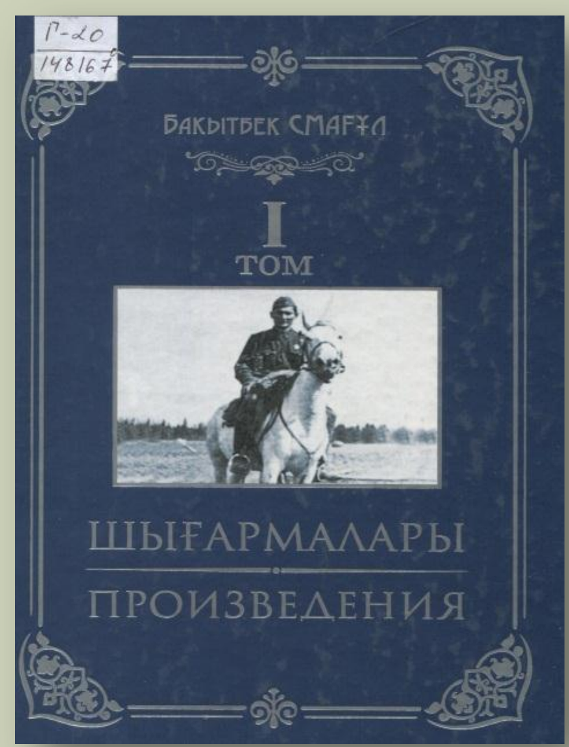

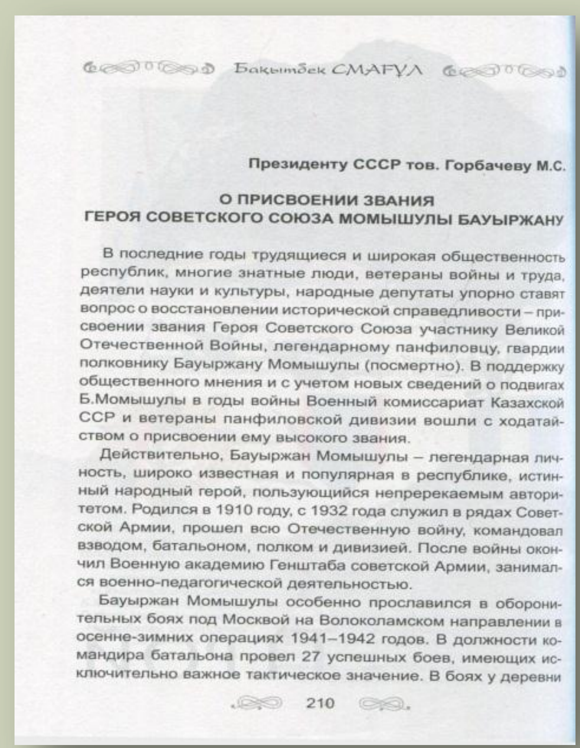
Бақытбек СМАҒҰЛ

Президенту СССР тов. Горбачеву М.С.

О ПРИСВОЕНИИ ЗВАНИЯ
ГЕРОЯ СОВЕТСКОГО СОЮЗА МОМЫШУЛЫ БАУЫРЖАНУ

В последние годы трудящиеся и широкая общественность республик, многие знатные люди, ветераны войны и труда, деятели науки и культуры, народные депутаты упорно ставят вопрос о восстановлении исторической справедливости – присвоении звания Героя Советского Союза участнику Великой Отечественной Войны, легендарному панфиловцу, гвардии полковнику Бауыржану Момышулы (посмертно). В поддержку общественного мнения и с учетом новых сведений о подвигах Б.Момышулы в годы войны Военный комиссариат Казахской ССР и ветераны панфиловской дивизии вошли с ходатайством о присвоении ему высокого звания.

Действительно, Бауыржан Момышулы – легендарная личность, широко известная и популярная в республике, истинный народный герой, пользующийся непререкаемым авторитетом. Родился в 1910 году, с 1932 года служил в рядах Советской Армии, прошел всю Отечественную войну, командовал взводом, батальоном, полком и дивизией. После войны окончил Военную академию Генштаба советской Армии, занимался военно-педагогической деятельностью.

Бауыржан Момышулы особенно прославился в оборонительных боях под Москвой на Волоколамском направлении в осенне-зимних операциях 1941–1942 годов. В должности командира батальона провел 27 успешных боев, имеющих исключительно важное тактическое значение. В боях у деревни

210

Смағұл Б.
Шығармалары - Произведения. Қаһарман. Т.1. - Алматы: Сардар, 2020. - 448 с.

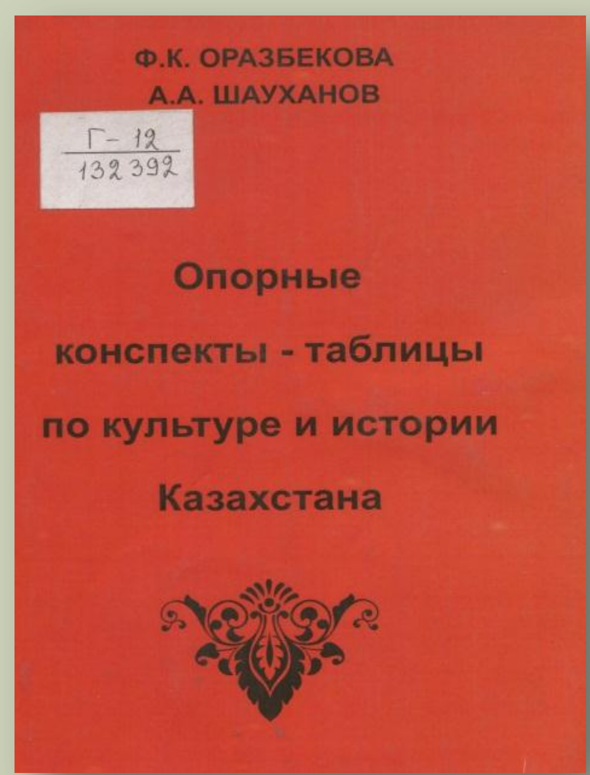

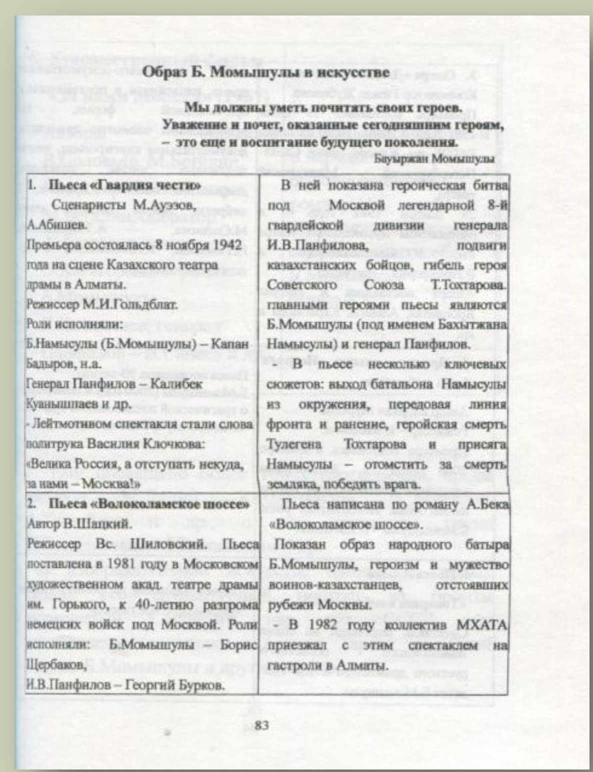

Образ Б. Момышулы в искусстве

**Мы должны уметь почитать своих героев.
Уважение и почет, оказанные сегодняшним героям,
– это еще и воспитание будущего поколения.**

Бауыржан Момышулы

1. **Пьеса «Гвардия чести»** Сценаристы М.Ауэзов, А.Абишев. Премьера состоялась 8 ноября 1942 года на сцене Казахского театра драмы в Алматы. Режиссер М.И.Гольдблат. Роли исполняли: Б.Намысулы (Б.Момышулы) – Капан Бадыров, н.а. Генерал Панфилов – Калибек Куанышпаев и др. - Лейтмотивом спектакля стали слова политрука Василия Клочкова: «Велика Россия, а отступать некуда, за нами – Москва!»	В ней показана героическая битва под Москвой легендарной 8-й гвардейской дивизии генерала И.В.Панфилова, подвиги казахстанских бойцов, гибель героя Советского Союза Т.Тохтарова. главными героями пьесы являются Б.Момышулы (под именем Бахытжана Намысулы) и генерал Панфилов. - В пьесе несколько ключевых сюжетов: выход батальона Намысулы из окружения, передовая линия фронта и ранение, геройская смерть Тулегена Тохтарова и присяга Намысулы – отомстить за смерть земляка, победить врага.
2. **Пьеса «Волоколамское шоссе»** Автор В.Шацкий. Режиссер Вс. Шиловский. Пьеса поставлена в 1981 году в Московском художественном акад. театре драмы им. Горького, к 40-летию разгрома немецких войск под Москвой. Роли исполняли: Б.Момышулы – Борис Щербаков, И.В.Панфилов – Георгий Бурков.	Пьеса написана по роману А.Бека «Волоколамское шоссе». Показан образ народного батыра Б.Момышулы, героизм и мужество воинов-казахстанцев, отстоявших рубежи Москвы. - В 1982 году коллектив МХАТА приезжал с этим спектаклем на гастроли в Алматы.

83

Оразбекова Ф.К., Шауханов А.А.

Опорные конспекты-таблицы по культуре и истории Казахстана: Учеб.-наглядное пособие. - Алматы, 2012. - 122 с.

“НАМ ИЗВЕСТНЫ ВОЕННЫЕ ПОДВИГИ БАУЫРЖАНА МОМЫШУЛЫ.
СТАВ ПИСАТЕЛЕМ, ОН СОВЕРШИЛ ВТОРОЙ ПОДВИГ.
ОБА ПОДВИГА, НА МОЙ ВЗГЛЯД, РАВНОЦЕННЫ”

ПЕТР ВЕРШИГОРА

ТУҒАН ЕЛДІҢ ТҮЛЕГІ

Не болғанын қалдырмай айтып жатпай-ақ қоялық, Баукеңмен алғашқы күнгі жүргізген «келіссөзіміз» сәтсіз аяқталды. Келесі күні ол кісінің үйіне қайыра қоңырау шалдық.

— Әй,— деді телефонның екінші басындағы дауыс,— сен осы менен қанша шақырым жерде тұрсың?

Бұл күтпеген сұрақ еді. Көкбазар қасындағы Баспасөз үйі мен Гоголь көшесіндегі «Радиотехника» дүкенінің арасын кім өлшеп көрген? Бірақ сұрақтың аты — сұрақ. Оған жауап бермеуге болмайды.

— Бір шақырымдай жерде тұрмын, Бауке.

— А, онда мәселе былай, қарағым. Маған Қазақ радиосынан адамдар келмекші. Егер олардан бұрын үйге кіріп кетсең, жолыңның болғаны. Ал, кешігіп, не әлгілермен қабаттасып, қосақталып келсең, онда маған өкпелеме. Қабылдамаймын.

Баукең осыны айтты да, телефонды дірілдете жөткірініп алды. Содан соң:

— Бір шақырым дегенің жүгіре білген жанға жеті-ақ минуттық жол. Немене, қозы қарның бар ма еді? Онда қарызға бір-екі минут қосуға болады,— деді.

— Жо-жоқ... Тырыли арық қарамын, Бауке...

7

Аупбаев Жанболат.
Сырымды саған айтамын. - Алматы: Жалын, 1990. – 208 б.

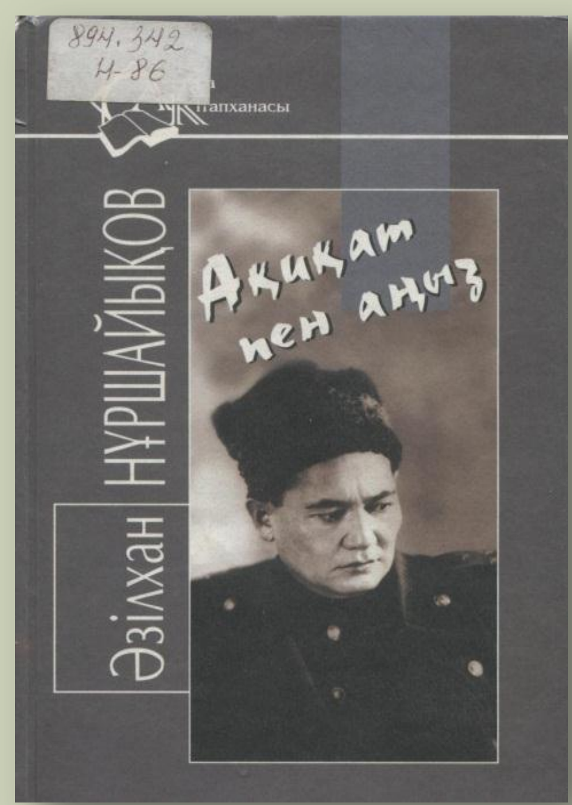

Қалдыбаев Мамытбек. Ұмытылмас кездесулер. - Алматы: Қазақстан, 1989. – 176 б.

Әзілхан Нұршайықов. Ақиқат пен аңыз. Роман-диалог. - Алматы: Атамұра, 2004. – 400 б.

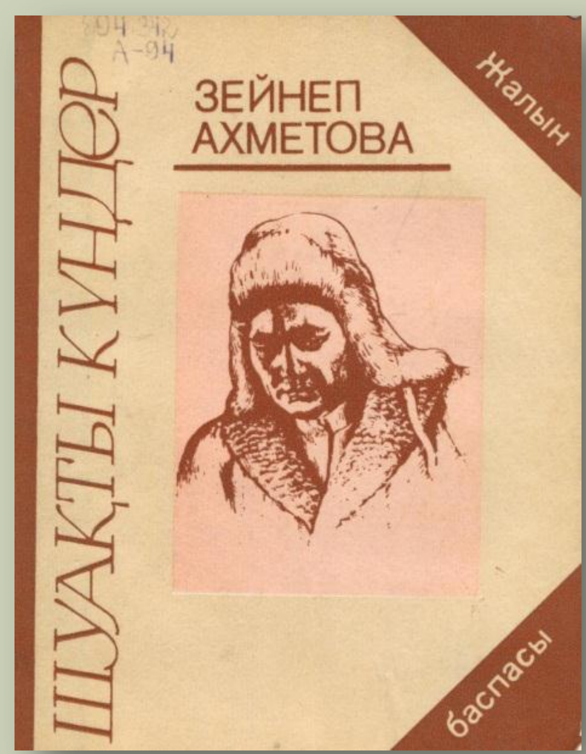

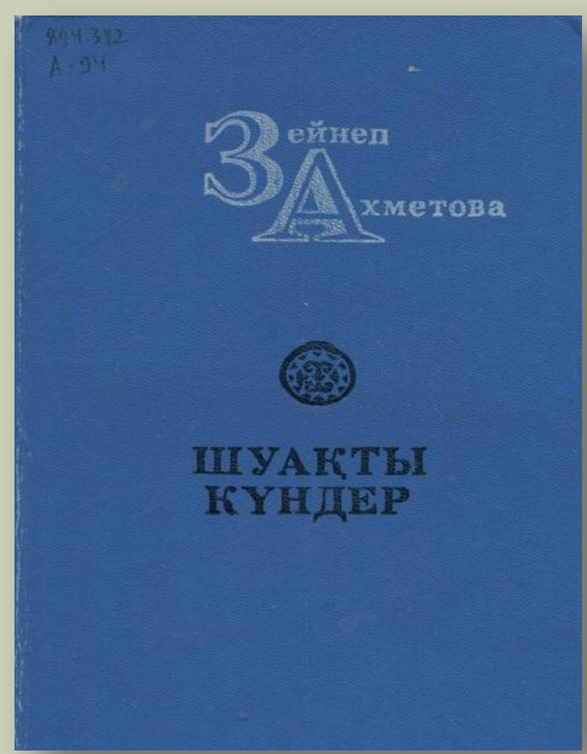

Ахметова Зейнеп. Шуақты күндер: Бауыржан Момышұлы туралы естелік. - Алматы: Жалын, 1984. – 176 б.

Ахметова Зейнеп. Шуақты күндер: Естелік, эссе. - Алматы: Жалын, 1987. – 264 б.

“Адамгершілік, азаматтық,
парасаттылық, ерлік,
сұлулық жағынан
Баукең – менің ұлы ұстазым.
Мені Баукең тәрбиеледі.
Қалыптасуыма тікелей өзі көмектесті”

Олжас Сүлейменов

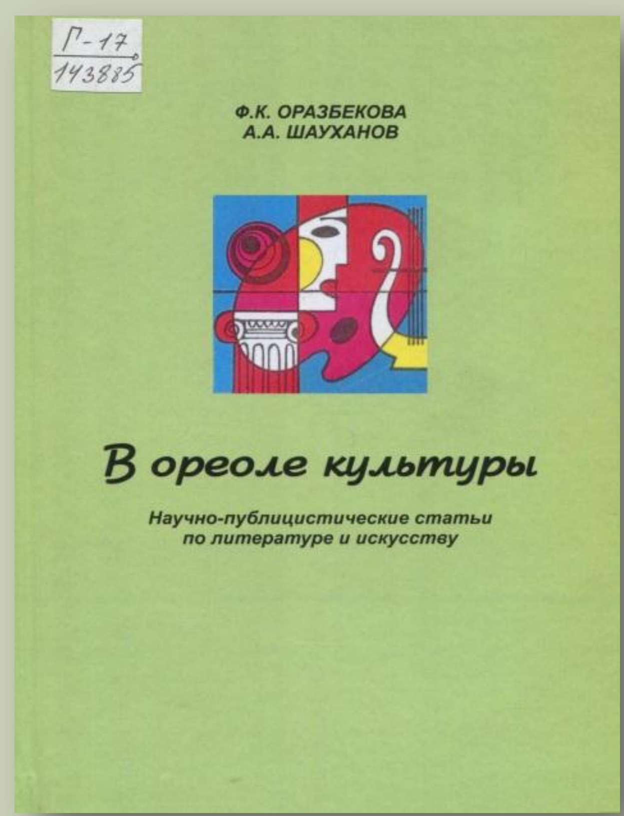

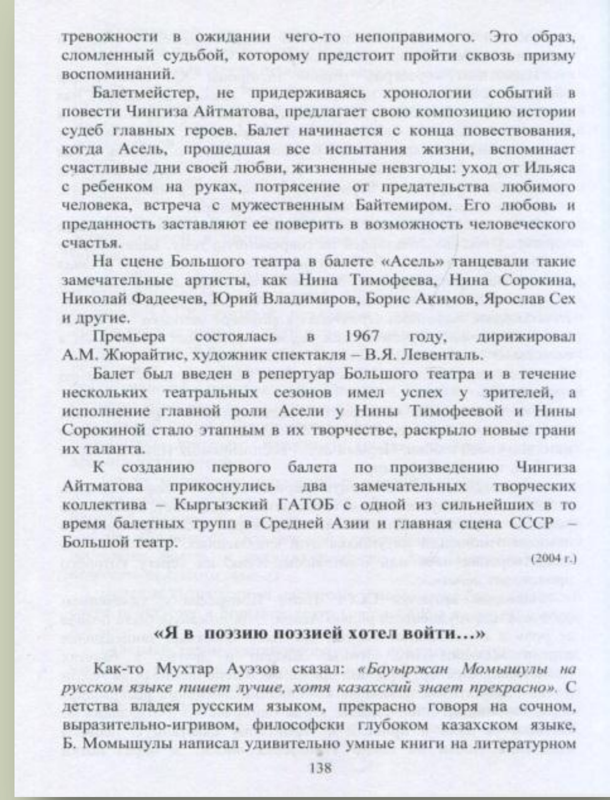
тревожности в ожидании чего-то непоправимого. Это образ, сломленный судьбой, которому предстоит пройти сквозь призму воспоминаний.

Балетмейстер, не придерживаясь хронологии событий в повести Чингиза Айтматова, предлагает свою композицию истории судеб главных героев. Балет начинается с конца повествования, когда Асель, прошедшая все испытания жизни, вспоминает счастливые дни своей любви, жизненные невзгоды: уход от Ильяса с ребенком на руках, потрясение от предательства любимого человека, встреча с мужественным Байтемиром. Его любовь и преданность заставляют ее поверить в возможность человеческого счастья.

На сцене Большого театра в балете «Асель» танцевали такие замечательные артисты, как Нина Тимофеева, Нина Сорокина, Николай Фадеечев, Юрий Владимиров, Борис Акимов, Ярослав Сех и другие.

Премьера состоялась в 1967 году, дирижировал А.М. Жюрайтис, художник спектакля – В.Я. Левенталь.

Балет был введен в репертуар Большого театра и в течение нескольких театральных сезонов имел успех у зрителей, а исполнение главной роли Асели у Нины Тимофеевой и Нины Сорокиной стало этапным в их творчестве, раскрыло новые грани их таланта.

К созданию первого балета по произведению Чингиза Айтматова прикоснулись два замечательных творческих коллектива – Кыргызский ГАТОБ с одной из сильнейших в то время балетных трупп в Средней Азии и главная сцена СССР – Большой театр.

(2004 г.)

«Я в поэзию поэзией хотел войти...»

Как-то Мухтар Ауэзов сказал: *«Бауыржан Момышулы на русском языке пишет лучше, хотя казахский знает прекрасно»*. С детства владея русским языком, прекрасно говоря на сочном, выразительно-игривом, философски глубоком казахском языке, Б. Момышулы написал удивительно умные книги на литературном

138

Оразбекова Ф.К., Шауханов А.А.
В ореоле культуры. Научно-публицистические статьи по литературе и искусству. - Алматы, 2017. - 183 с.

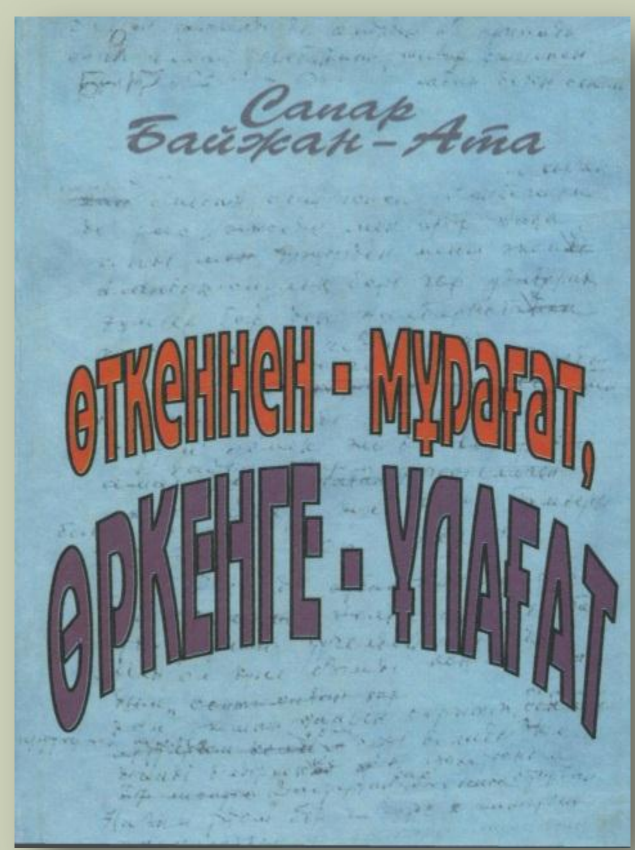

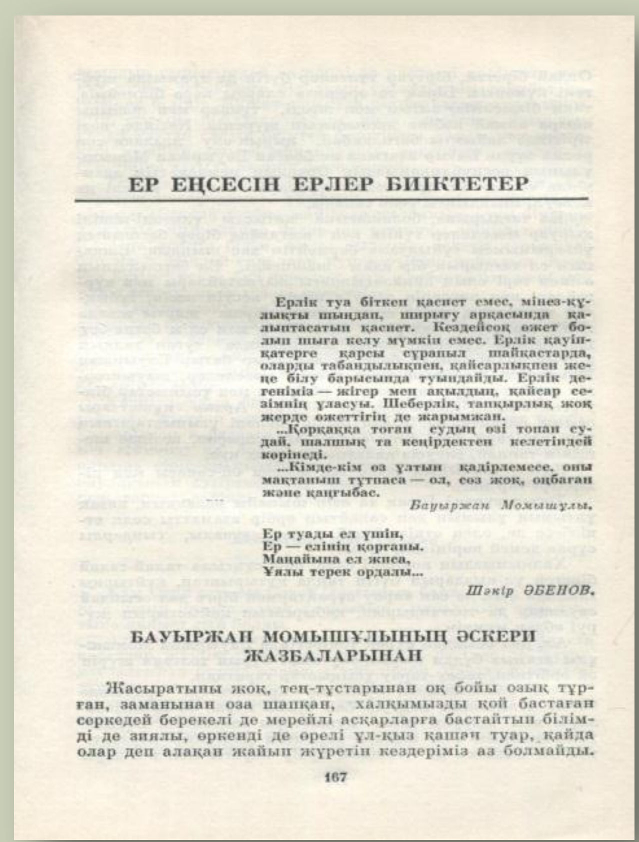

ЕР ЕҢСЕСІН ЕРЛЕР БИІКТЕТЕР

Ерлік туа біткен қасиет емес, мінез-құлықты шыңдап, шырығу арқасында қалыптасатын қасиет. Кездейсоқ өжет болып шыға келу мүмкін емес. Ерлік қауіп-қатерге қарсы сұрапыл шайқастарда, оларды табандылықпен, қайсарлықпен жеңе білу барысында туындайды. Ерлік дегеніміз — жігер мен ақылдың, қайсар сезімнің ұласуы. Шеберлік, тапқырлық жоқ жерде өжеттігің де жарымжан.

...Қорқаққа тоған судың өзі топан судай, шалшық та кеңірдектен келетіндей көрінеді.

...Кімде-кім өз ұлтын қадірлемесе, оны мақтаныш тұтпаса — ол, сөз жоқ, оңбаған және қаңғыбас.

Бауыржан Момышұлы.

Ер туады ел үшін,
Ер — елінің қорғаны.
Маңайына ел жиса,
Ұялы терек ордалы...

Шәкір ӘБЕНОВ.

БАУЫРЖАН МОМЫШҰЛЫНЫҢ ӘСКЕРИ ЖАЗБАЛАРЫНАН

Жасыратыны жоқ, тең-тұстарынан оқ бойы озық тұрған, заманынан оза шапқан, халқымызды қой бастаған серкедей берекелі де мерейлі асқарларға бастайтын білімді де зиялы, өркенді де өрелі ұл-қыз қашан туар, қайда олар деп алақан жайып жүретін кездеріміз аз болмайды.

167

Байжан-Ата С.
Өткеннен - мұрағат, өркенге - ұлағат. - Алматы: Қазақстан, 1998. – 480 б.

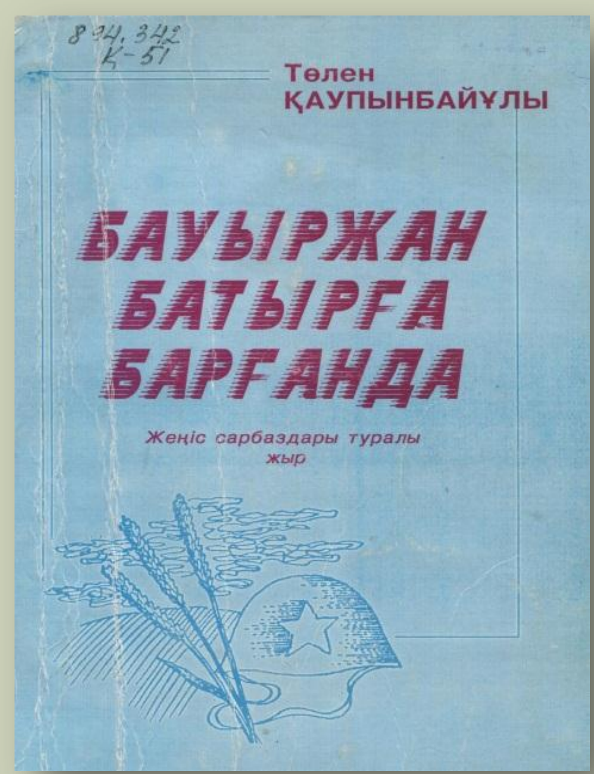

Бауыржан Момышұлы туралы естеліктер. 2 басылым / Құраст.: М. Мырзахметұлы. –- Алматы: Білім, 2007. – 208 б.

Қаупынбайұлы Төлен. Бауыржан батырға барғанда: Эсселер, очерктер, әңгімелер. - Алматы: Тоғанай Т, 2000. – 216 б.

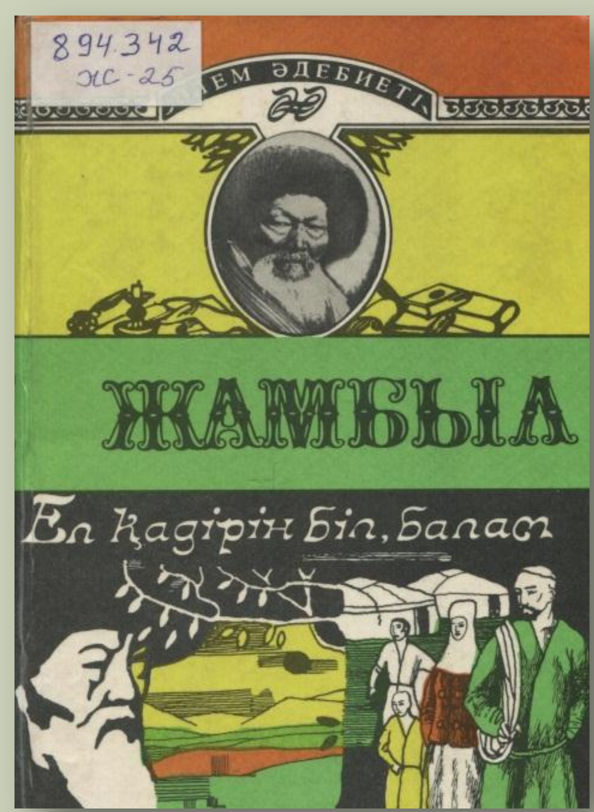

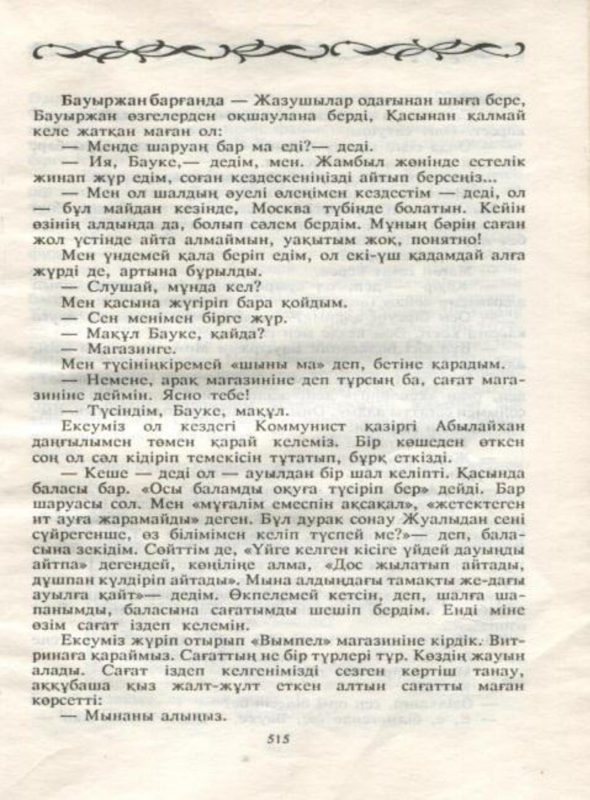

Бауыржан барғанда — Жазушылар одағынан шыға бере, Бауыржан өзгелерден оқшаулана берді, Қасынан қалмай келе жатқан маған ол:

— Менде шаруаң бар ма еді?— деді.

— Ия, Бауке,— дедім, мен. Жамбыл жөнінде естелік жинап жүр едім, соған кездескеніңізді айтып берсеңіз...

— Мен ол шалдың әуелі өлеңімен кездестім — деді, ол — бұл майдан кезінде, Москва түбінде болатын. Кейін өзінің алдында да, болып сәлем бердім. Мұның бәрін саған жол үстінде айта алмаймын, уақытым жоқ, понятно!

Мен үндемей қала беріп едім, ол екі-үш қадамдай алға жүрді де, артына бұрылды.

— Слушай, мұнда кел?

Мен қасына жүгіріп бара қойдым.

— Сен менімен бірге жүр.

— Мақұл Бауке, қайда?

— Магазинге.

Мен түсініңкіремей «шыны ма» деп, бетіне қарадым.

— Немене, арақ магазиніне деп тұрсың ба, сағат магазиніне деймін. Ясно тебе!

— Түсіндім, Бауке, мақұл.

Екеуміз ол кездегі Коммунист қазіргі Абылайхан даңғылымен төмен қарай келеміз. Бір көшеден өткен соң ол сәл кідіріп темекісін тұтатып, бұрқ еткізді.

— Кеше — деді ол — ауылдан бір шал келіпті. Қасында баласы бар. «Осы баламды оқуға түсіріп бер» дейді. Бар шаруасы сол. Мен «мұғалім емеспін ақсақал», «жетектеген ит ауға жарамайды» деген. Бұл дурак сонау Жуалыдан сені сүйрегенше, өз біліміменен келіп түспей ме?»— деп, баласына зекідім. Сөйттім де, «Үйге келген кісіге үйдей дауыңды айтпа» дегендей, көңіліңе алма, «Дос жылатып айтады, дұшпан күлдіріп айтады». Мына алдыңдағы тамақты же-дағы ауылға қайт»— дедім. Өкпелемей кетсін, деп, шалға шапанымды, баласына сағатымды шешіп бердім. Енді міне өзім сағат іздеп келемін.

Екеуміз жүріп отырып «Вымпел» магазиніне кірдік. Витринаға қараймыз. Сағаттың не бір түрлері тұр. Көздің жауын алады. Сағат іздеп келгенімізді сезген кертіш танау, аққұбаша қыз жалт-жұлт еткен алтын сағатты маған көрсетті:

— Мынаны алыңыз.

515

Жамбыл.

Ел қадірін біл, балам.: Шығармалары, естеліктер. - Алматы: Жалын, 1996. – 544 б.

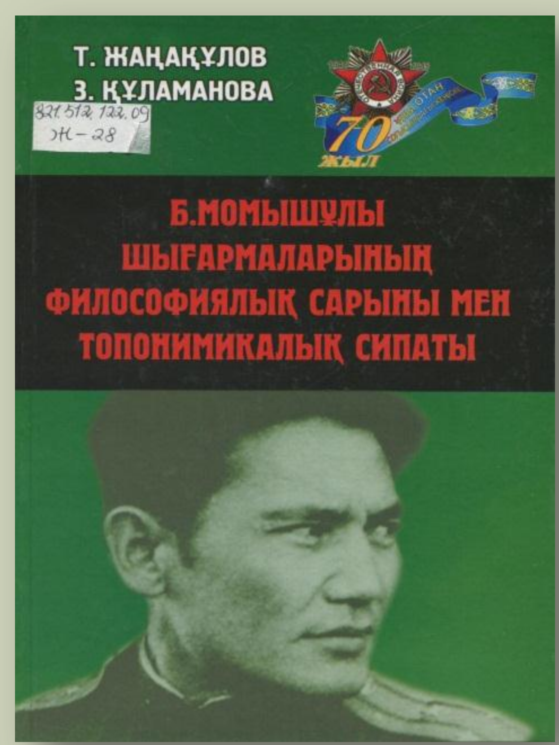

Жаңақұлов Т., Құламанова З. Б. Момышұлы шығармаларының философиялық сарыны мен топонимикалық сипаты: Оқу құралы. – Алматы: «Қазақ тілі» баспасы, 2015. - 344 бет.

Құламанова З., Жаңақұлов Т.Б. Момышұлы шығармашылығындағы топонимикалық атаулар: Оқу құралы. - Алматы: «Арыс» баспасы, 2015. - 344 бет.

Оразбекова Ф.К., Шауханов А.А. Глубокий след Тулпара. Бауыржан Момышулы: личность, воин, мудрец. - Алматы, 2006. – 142 с.

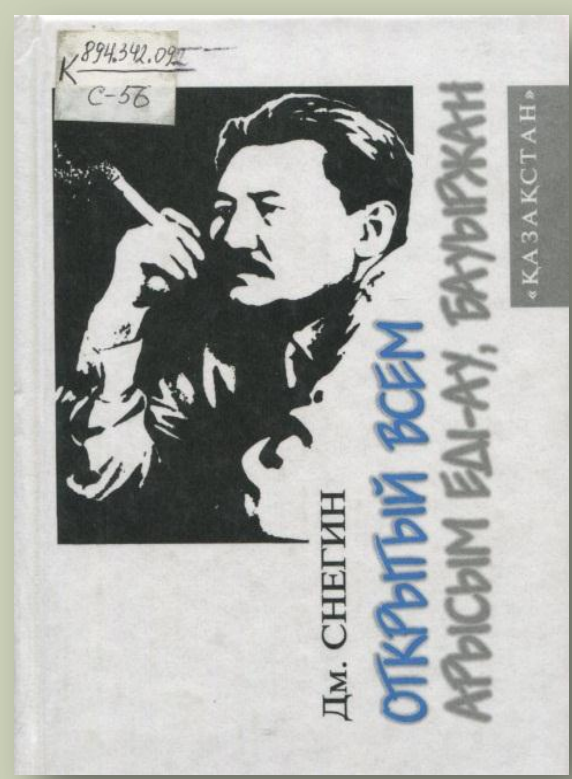

Снегин Дмитрий. Открытый всем. Арысым еді-ау Бауыржан. - Алматы: ЖШС «Қазақстан», 2002. – 224 б.

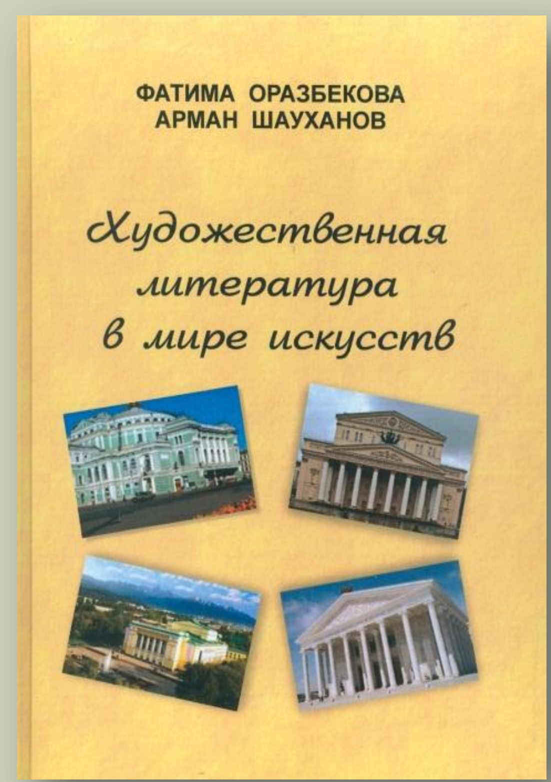

Гульфайрус Исмаилова в роли Ботагоз

3.5. *Сценическая жизнь Бауыржана Момышулы*

«Мы должны уметь почитать своих героев. Уважение и почет, оказанные сегодняшним героям, – это еще и воспитание будущего поколения».

Бауыржан Момышулы

В годы Великой Отечественной войны коллективы казахских театров и драматургия шли в ногу со временем. Когда вся страна узнала о подвиге 28-ми гвардейцев-панфиловцев, на сценах были поставлены несколько спектаклей на патриотическую тему, в которых отражались трудовые и ратные подвиги советских людей в тылу и на фронте. Среди них пьеса *М.О. Ауэзова и А. Абишева* **«Намыс гвардиясы»** («Гвардия чести»). Режиссер М.И. Гольдблат.

Премьера состоялась 8 ноября 1942 года, в тяжелый период Великой Отечественной войны.

Эта пьеса являлась наиболее ярким произведением казахской драматургии на военно-патриотическую тему. В ней показана героическая битва под Москвой легендарной 8-й гвардейской дивизии под командованием генерала И.В. Панфилова, подвиги казахстанских бойцов, командиров, гибель Героя Советского Союза *Толегена Тохтарова* (1921–1942).

Главными героями пьесы являются *Бауыржан Момышулы* (1910–1982), генерал Панфилов и Толеген Тохтаров. Гвардии полковник Момышулы в пьесе выведен под именем Бахытжана Намысулы («Намыс» – честь, т.е. Сын Чести). Его роль правдиво и мастерски сыграл народный артист Капан Бадыров (1904–2000). Он убедительно показал на театральной сцене мужественные поступки и искренние переживания своего героя, его человечность и

К 90-летию Б. Момышулы народный писатель Казахстана *Шерхан Муртаза* (1932–2018) написал драму-элегию **«Ноктаға басы сыймаған»** о трагической послевоенной судьбе батыра, о неукротимом Бауке… Премьера состоялась накануне юбилея Бауыржана Момышулы в Жамбылском казахском драматическом театре имени Абая. Режиссер-постановщик и исполнитель главной роли Куандык Касымов.

Легендарная жизнь Бауыржана Момышулы продолжает восхищать новые поколения людей, его подвиги и труды ждут своих исследователей.

Сценическая жизнь народного батыра продолжается.

3.6. *Образ Бауыржана Момышулы в искусстве* (таблица)

1. Пьеса «Гвардия чести» Сценаристы М.О. Ауэзов, А. Абишев. Режиссер М.И. Гольдблат. Премьера состоялась 8 ноября 1942 года на сцене Казахского театра драмы в Алматы. *Роли исполняли:* Б. Намысулы (Б. Момышулы) – н.а. Капан Бадыров, Генерал Панфилов – н.а. СССР Калибек Куанышпаев, и др. –Лейтмотивом спектакля стали слова политрука Василия Клочкова: *«Велика Россия, а отступать некуда, за нами – Москва!»*	В ней показана героическая битва под Москвой легендарной 8-й гвардейской дивизии генерала И.В.Панфилова, подвиги казахстанских бойцов, гибель героя Советского Союза Толегена Тохтарова. Главными героями пьесы являются Бауыржан Момышулы (под именем Бахытжана Намысулы) и генерал Панфилов. - В пьесе несколько ключевых сюжетов: выход батальона Намысулы из окружения, передовая линия фронта и ранение, геройская смерть Толегена Тохтарова и присяга Намысулы – отомстить за смерть земляка, победить врага.
2. Пьеса «Волоколамское шоссе» Автор *В. Шацки.* Режиссер Вс. Шиловский. Пьеса поставлена в 1981 году в Московском художественном акад. театре драмы им. Горького к 40-летию разгрома немецких войск под Москвой. *Роли исполняли:* Б. Момышулы – Борис Щербаков, И.В. Панфилов – Георгий Бурков, и другие.	– Пьеса написана по роману А. Бека «Волоколамское шоссе». – Показан образ народного батыра Б. Момышулы, героизм и мужество воинов-казахстанцев, отстоявших рубежи Москвы. – В 1982 году коллектив МХАТА приезжал с этим спектаклем на гастроли в Алматы (через два месяца после смерти б. Момышулы).

Оразбекова Ф.К., Шауханов А.А.
Художественная литература в мире искусств. - Алматы, 2019. - 298 с.

„Молодежь должна быть воспитана на благородных традициях. Традиция – это не мертвая реликвия прошлого. Это – боевое могучее оружие, выкованное и отточенное в прошлом для великих битв настоящего и будущего“

Бауыржан Момышулы

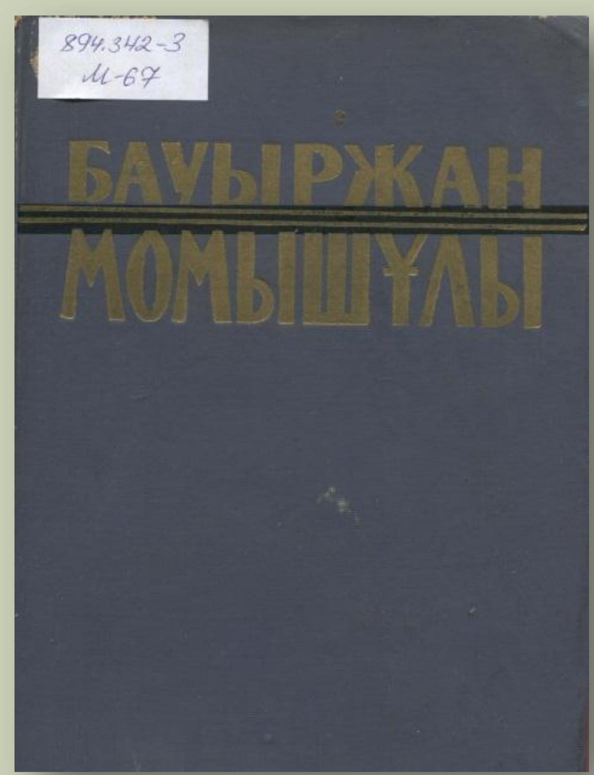

Момышұлы Бауыржан.
Шығармалар. - Алматы: Қазмемкөркемәдеббас, 1960. – 374 б.

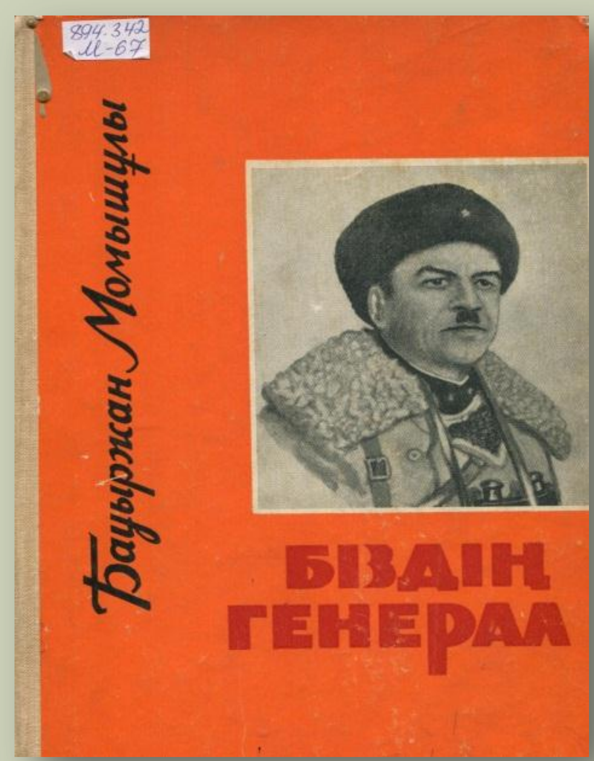

Момышұлы Бауыржан.
Біздің генерал: И.В.Панфилов туралы. - Алматы: Жазушы, 1966. – 163 б.

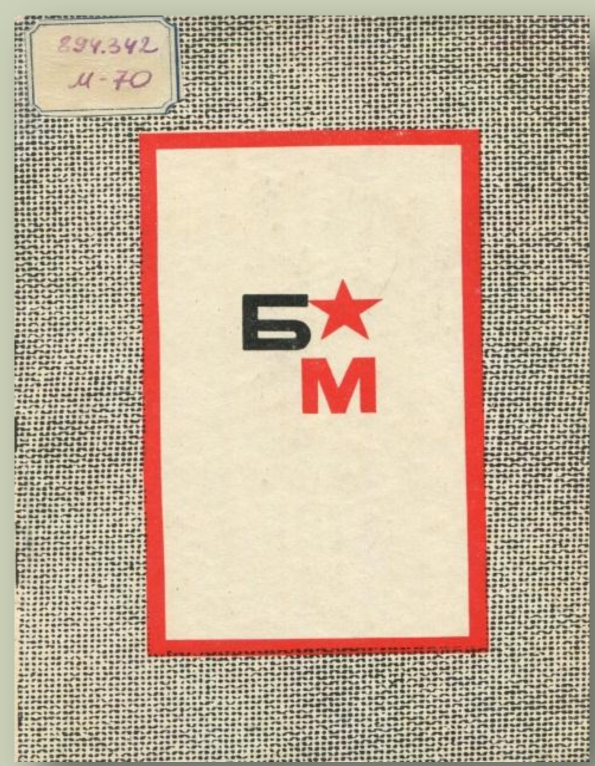

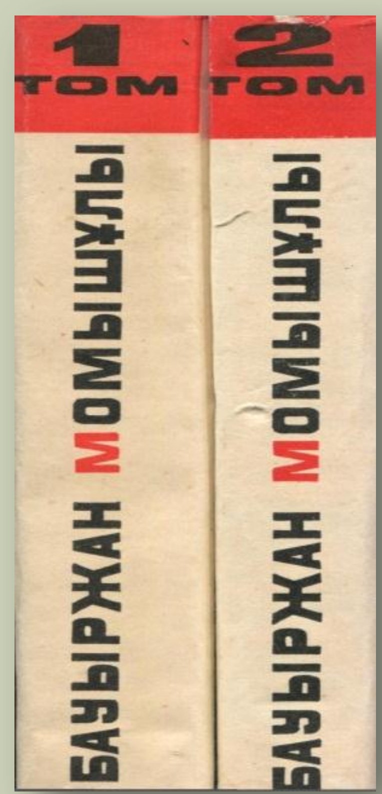

Момышұлы Бауыржан.
Шығармалар: 2 томдық. - Алматы: Жазушы, 1968
Т.1.- 340 б.
Т.2.- 268 б.

Момышұлы Бауыржан. Жауынгердің тұлғасы: Офицердің дәптерінен: Әңгімелер жинағы. - Алматы: Қазмемкөркемәдеббас, 1958. – 188 б.

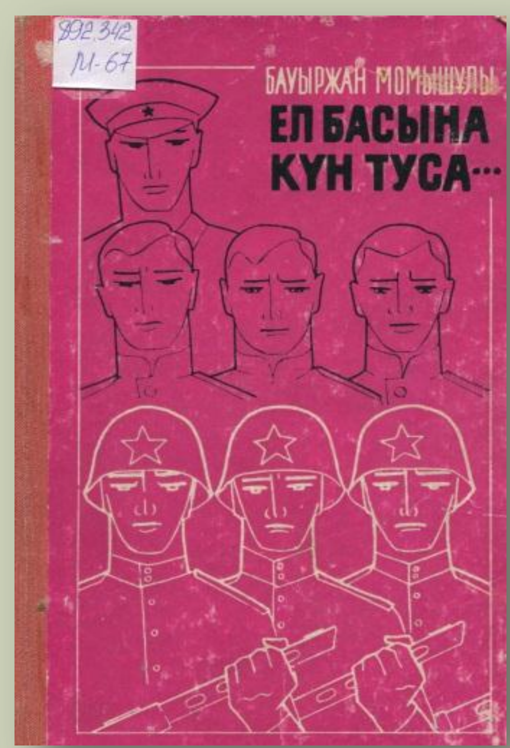

Момышұлы Бауыржан. Ел басына күн туса...: Очерктер жинағы. - Алматы: Қазақстан, 1970. – 319 б.

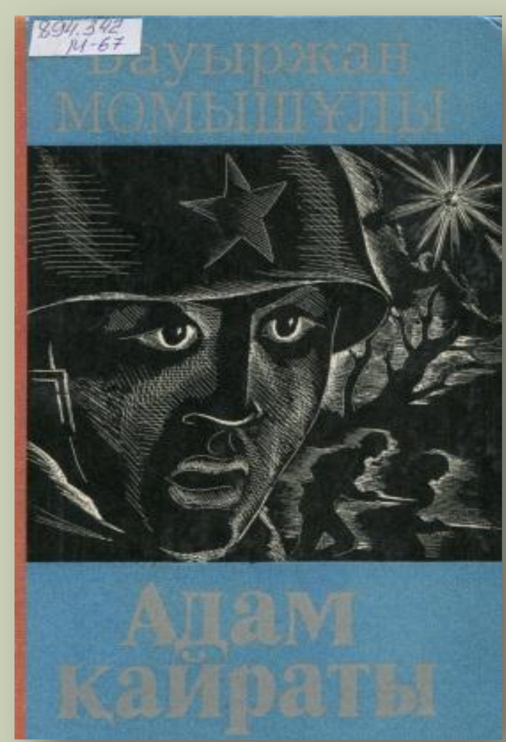

Момышұлы Бауыржан. Адам қайраты: Әңгімелер. - Алматы: Жалын, 1981. – 208 б.

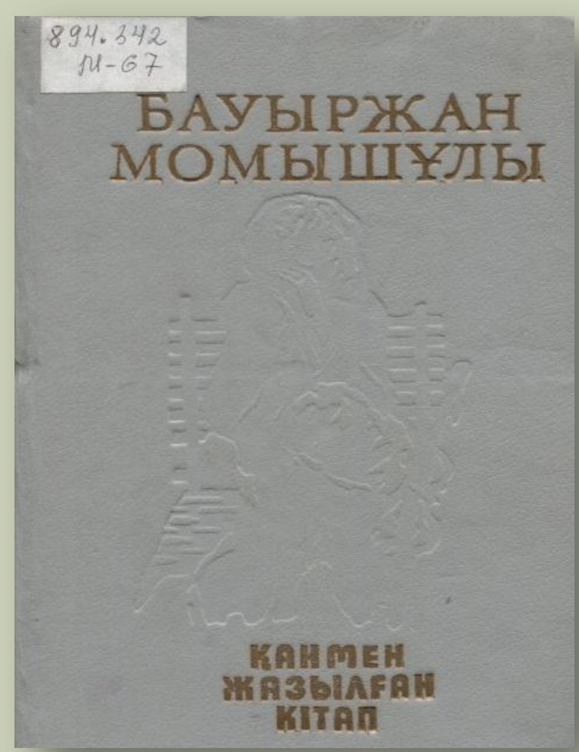

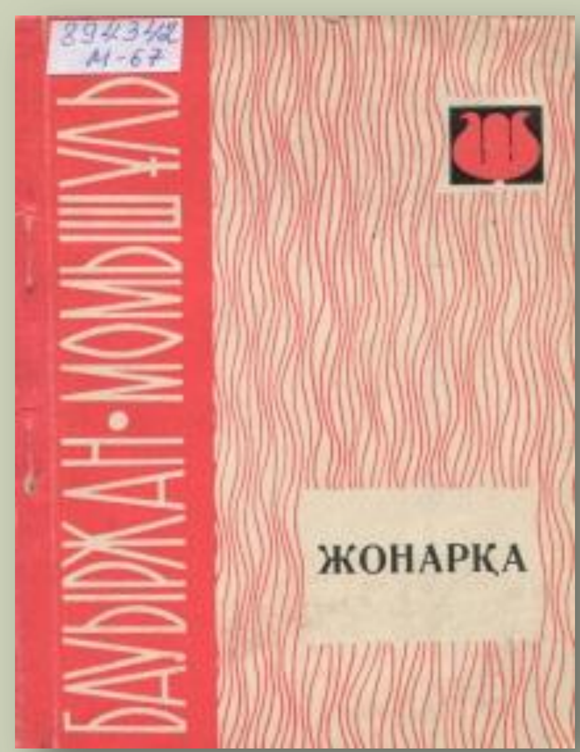

Момышұлы Бауыржан.
Қанмен жазылған кітап: Соғыс психологиясы. Майданнан жазылған хаттар. Әңгімелер, мақал-мәтелдер. - Алматы: Қазақстан, 1991. – 400 б.

Момышұлы Бауыржан.
Жонарқа: Әңгімелер. - Алматы: Жазушы, 1966. – 120 б.

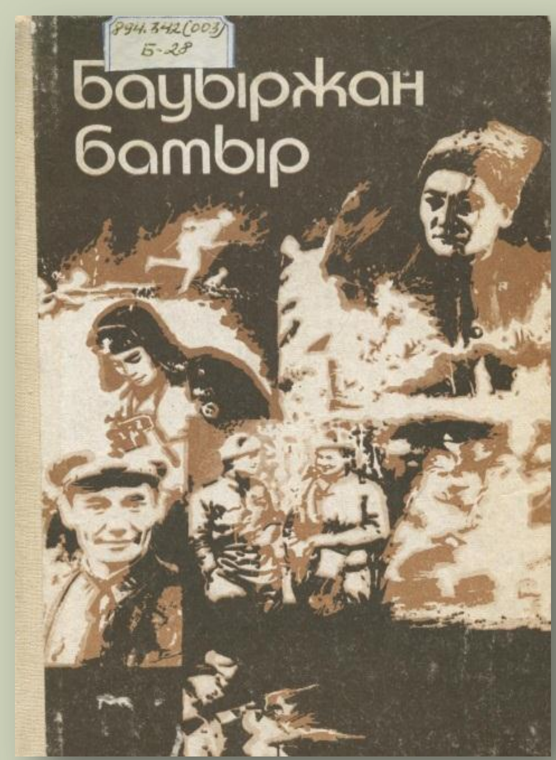

Бауыржан батыр: Совет Одағының батыры Бауыржан Момышұлының 80 жылдық мерекесіне арналады. - Алматы: Жалын, 1991. – 352 б.

Момышұлы Бауыржан. Төлеген Тоқтаров . - Алматы: Жазушы, 1965. – 32 б.

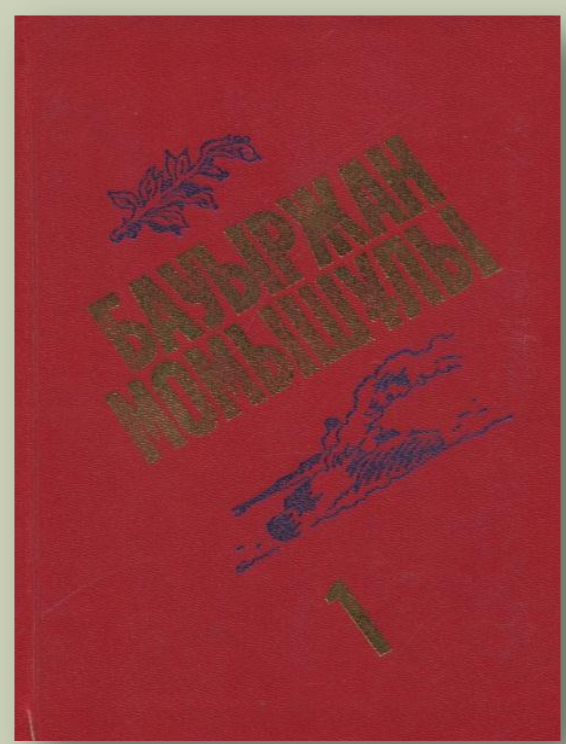

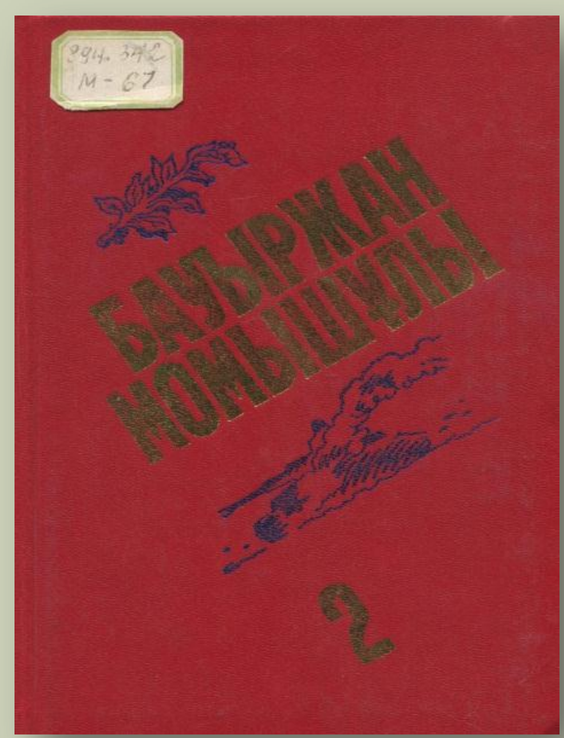

Момышұлы Б.
Екі томдық шығармалар жинағы.- Т.1. – Алматы: Жазушы, 2000. - 480 бет.

Момышұлы Б.
Екі томдық шығармалар жинағы.- Т.2: роман, әңгімелер. – Алматы: Жазушы, 2000. - 384 бет.

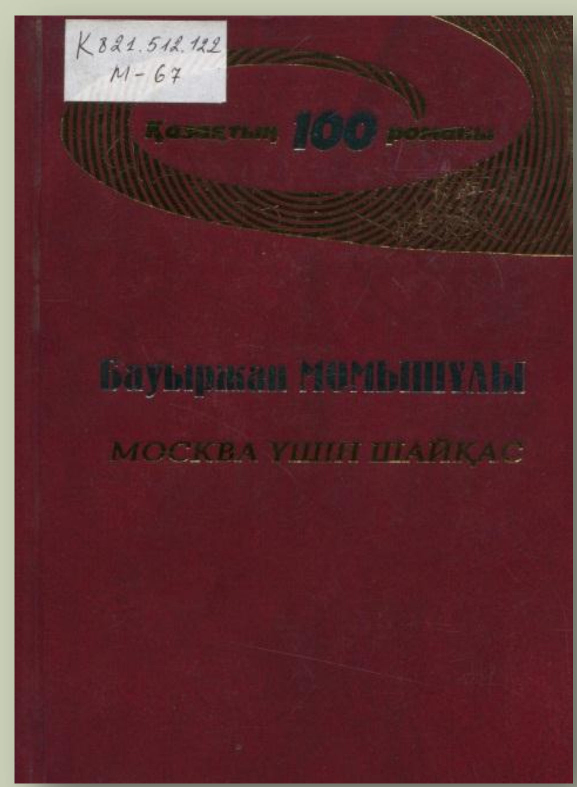

Момышұлы Бауыржан. Қолбасшының күнделігі - Дневник командира. - Алматы: ЖШС «Маматай агенттігі», 2006. – 84 б.

Момышұлы Бауыржан. Москва үшін шайқас: Роман. - Алматы: Жазушы, 2009. – 328 б.

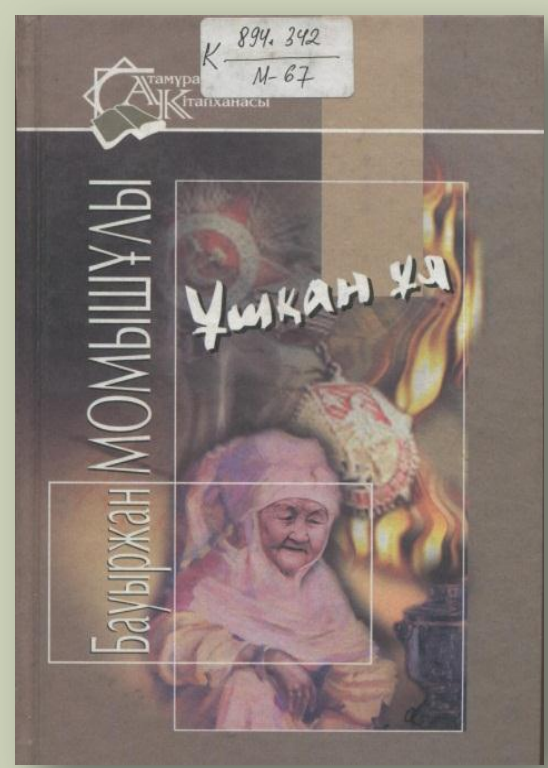

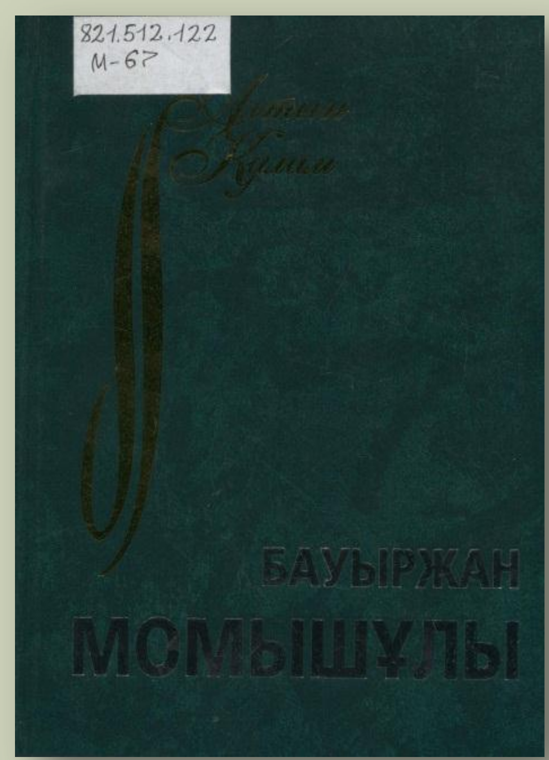

Момышұлы Б.
Ұшқан ұя: Повесть, әңгіме, нақылдар. - Алматы: Атамұра, 2003. - 240 б.

Момышұлы Б.
Ұшқан ұя. Курляндия майданы. Романдар. - Алматы: «Ан Арыс» баспасы, 2010. – 320 б.

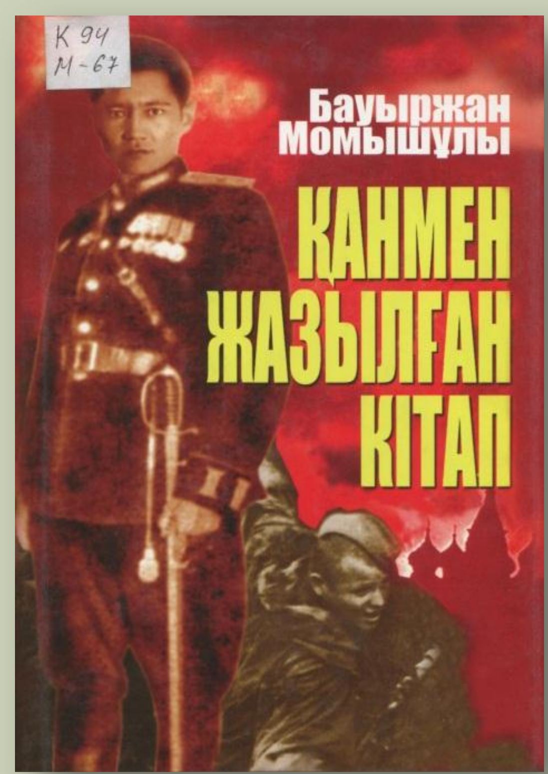

Момышұлы Б.
Қанмен жазылған кітап / Ауд. М.Қазыбек. - Алматы, 2010. – 336 б.

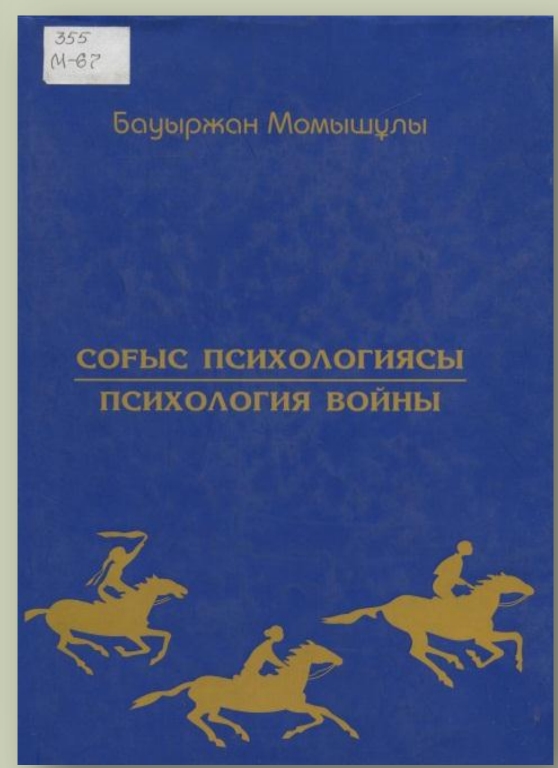

Момышұлы Б.
Соғыс психологиясы.- Семей, 2010. – 400 бет.

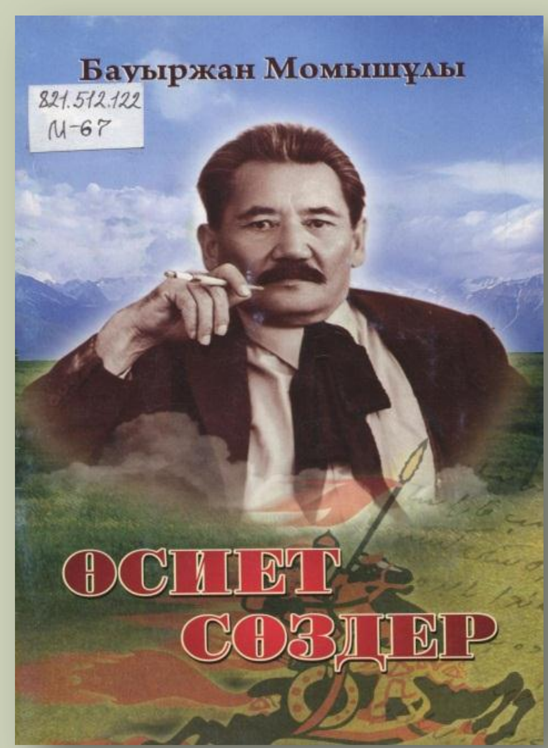

Момышұлы Б.
Өсиет сөздер / Бауыржан Момышұлы. - Алматы: Өнер, 2012.-48 бет.

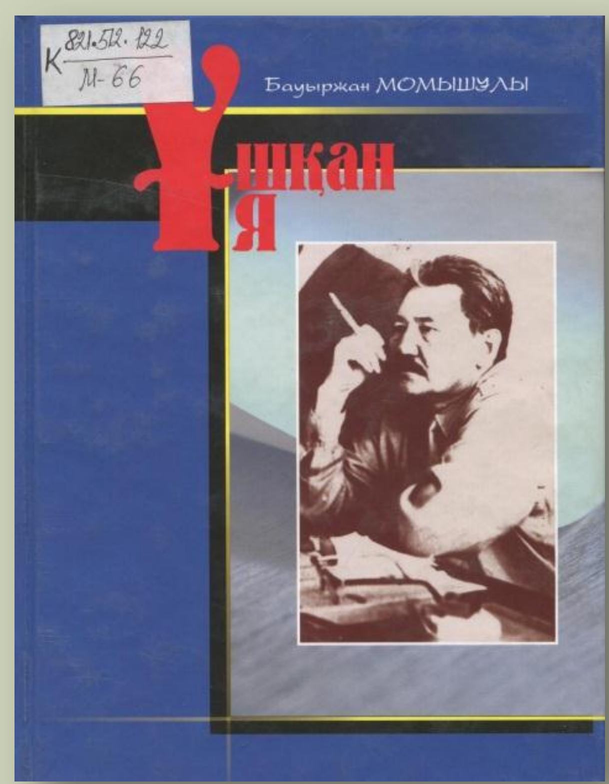

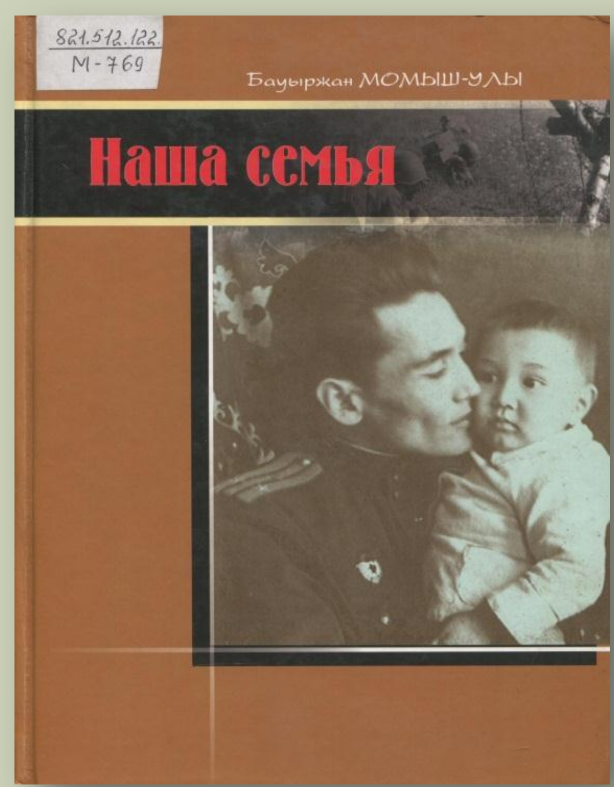

Момышұлы Б.
Ұшқан ұя. Көптомдық таңдамалы шығармалар жинағы. - Т.1. - Алматы: Өнер, 2008. – 248 бет.

Момыш-улы Б.
Наша семья. Многотомное собр. соч. - Т.2. - Алматы: Онер, 2008. - 264 с.

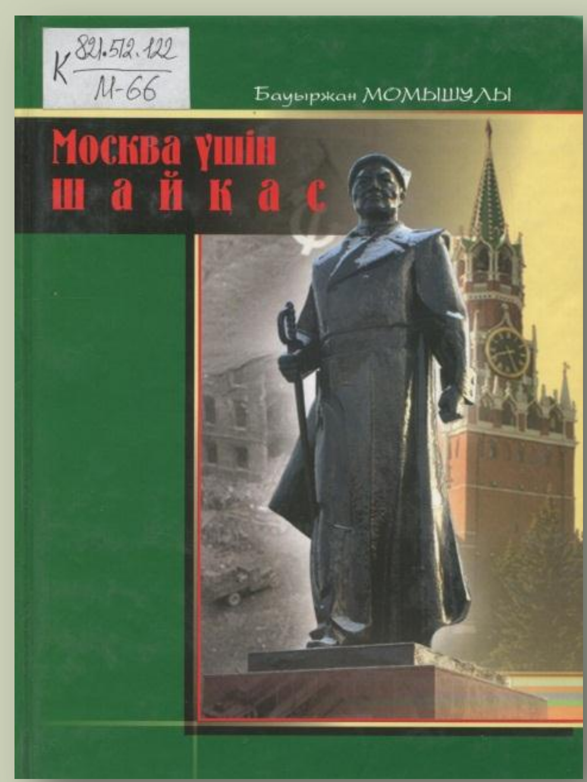

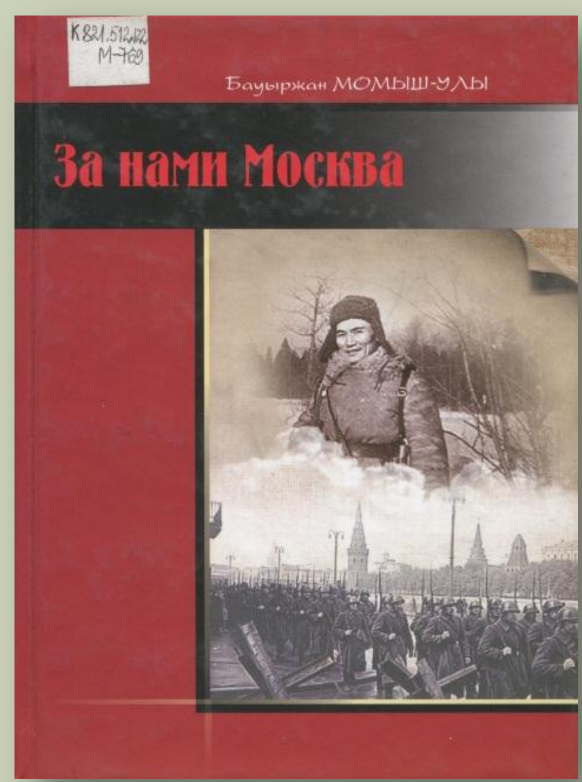

Момышұлы Б.

Москва үшін шайқас. Көптомдық таңдамалы шығармалар жинағы.- Т.3. -Алматы: Өнер, 2008. – 368 бет.

Момыш-улы Б.

За нами Москва. Көптомдық шығармалар жинағы. – Т.4. - Алматы: Өнер, 2009. - 360 с.

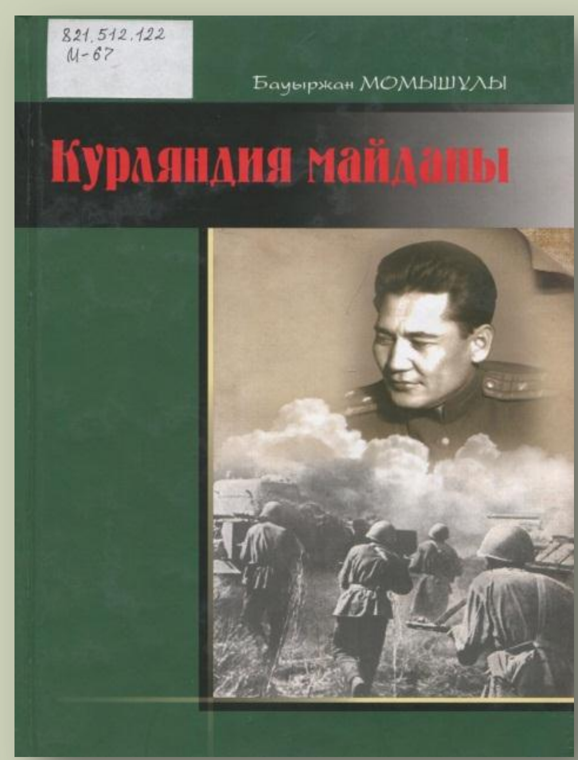

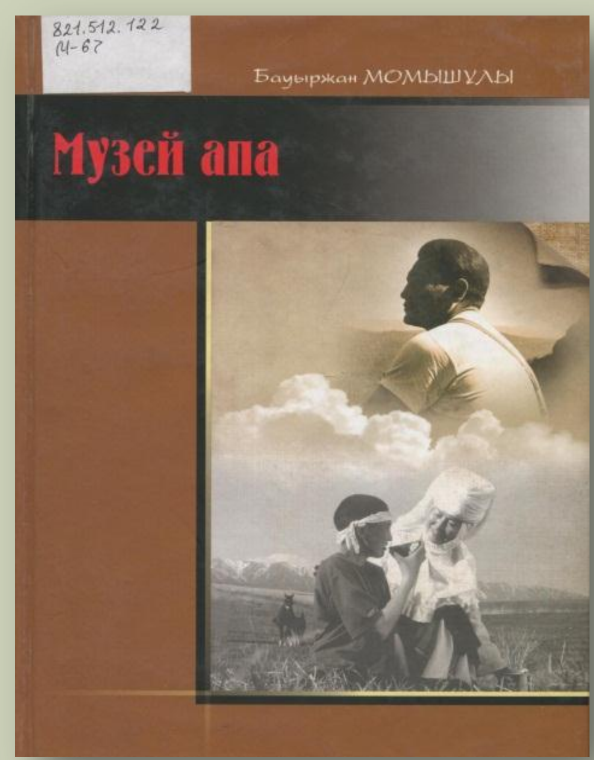

Момышұлы Б.
Курляндия майданы. Көптомдық шығармалар жинағы.- Т.5. - Алматы: Өнер, 2009. - 248 бет.

Момышұлы Б.
Музей апа. Көптомдық шығармалар жинағы. - Т.6. - Алматы: Өнер, 2009. - 248 бет.

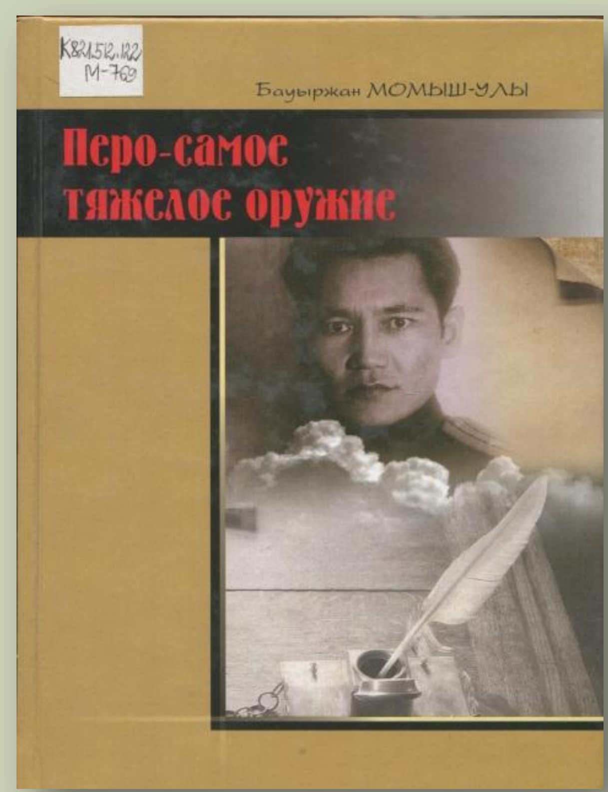

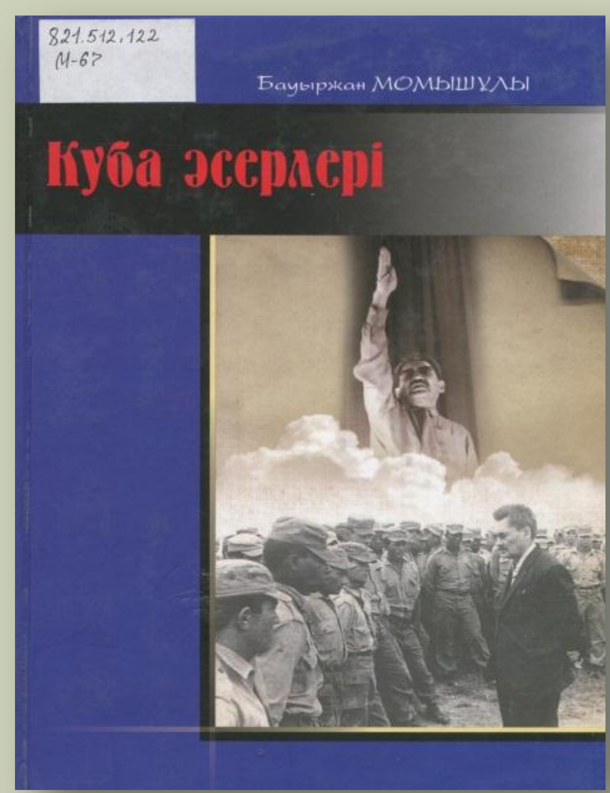

Момыш-улы Б.
Перо - самое тяжелое оружие. Көптомдық шығармалар жинағы. –Т.7. - Алматы: Онер, 2009. - 280 с.

Момышұлы Бауыржан.
Куба әсерлері . Көптомдық шығармалар жинағы. - Т.8. - Алматы: Өнер, 2009. – 272 б.

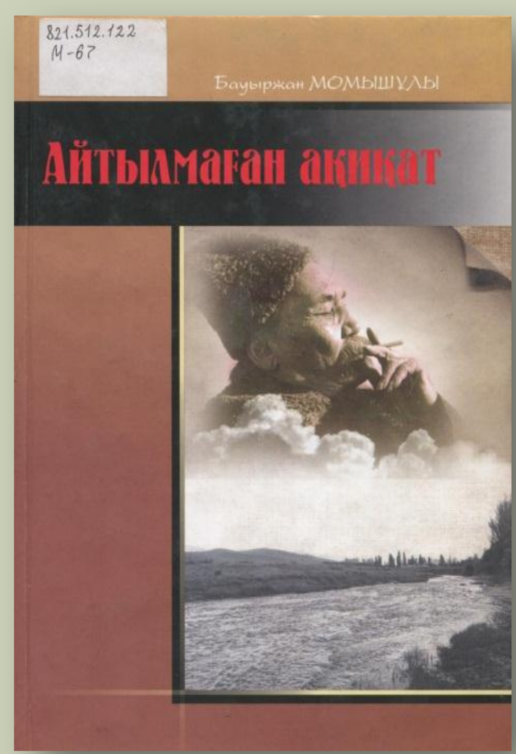

Момышұлы Б.
Айтылмаған ақиқат. Көптомдық шығармалар жинағы. 1-кітап. –Т.9. - Алматы: Өнер, 2009. – 288 бет.

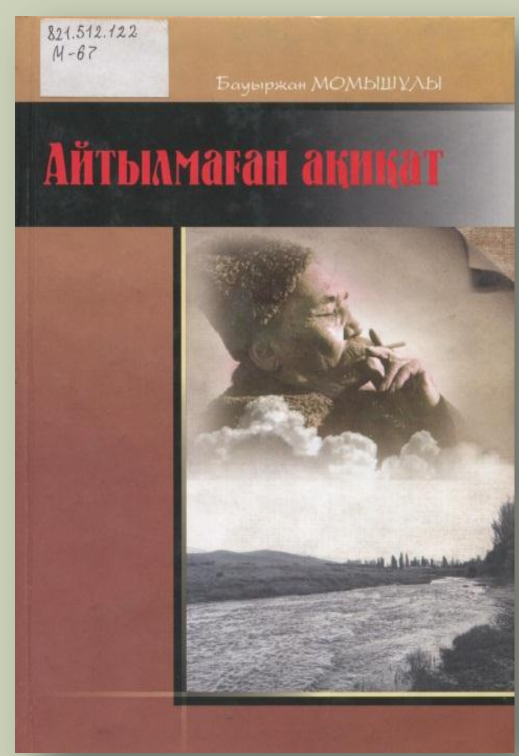

Момышұлы Б.
Айтылмаған ақиқат. Көптомдық шығармалар жинағы. 2-кітап. -Т.10. - Алматы: Өнер, 2009. – 264 бет.

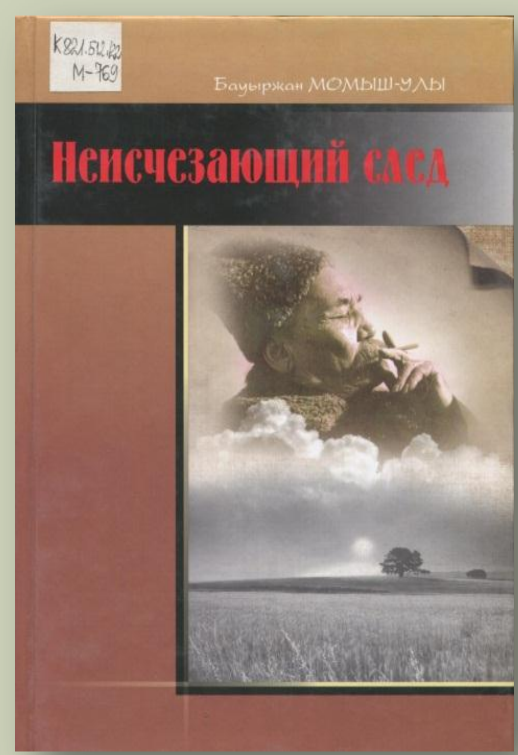

Момыш-улы Б.
Неисчезающий след = Айтылмаған ақиқат. Көптомдық шығармалар жинағы. 3-кітап.- Т.11. - Алматы: Өнер, 2009. - 296 с.

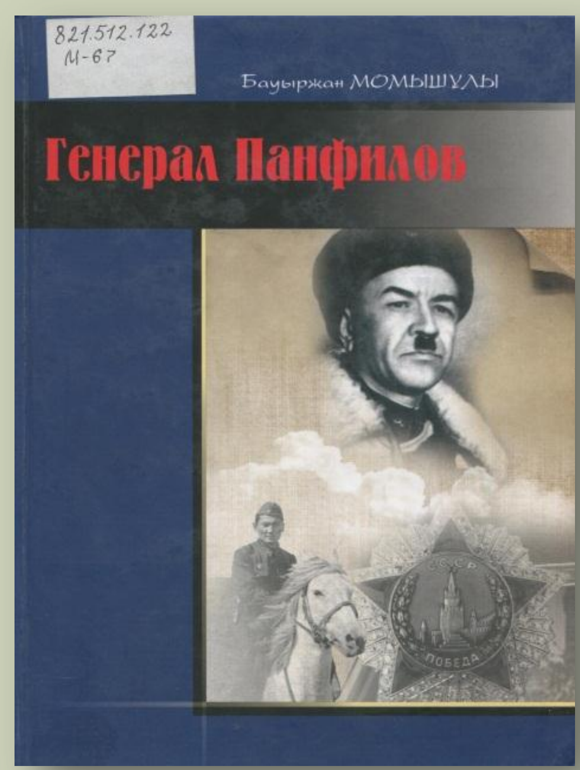

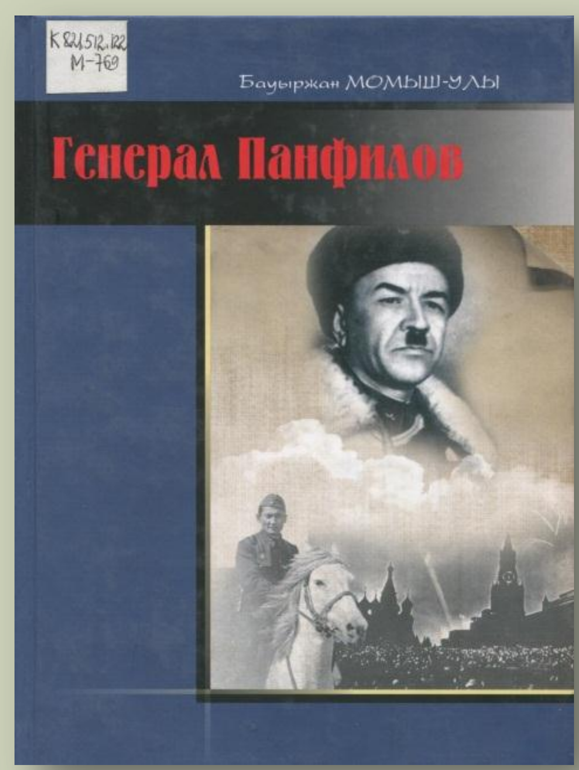

Момышұлы Б.

Генерал Панфилов. Көптомдық шығармалар жинағы.- Т. 12. - Алматы: «Өнер», 2009. – 288 бет.

Момыш-улы Б.

Генерал Панфилов. Көптомдық шығармалар жинағы.- Т. 13. - Алматы: «Өнер», 2009. - 256 с.

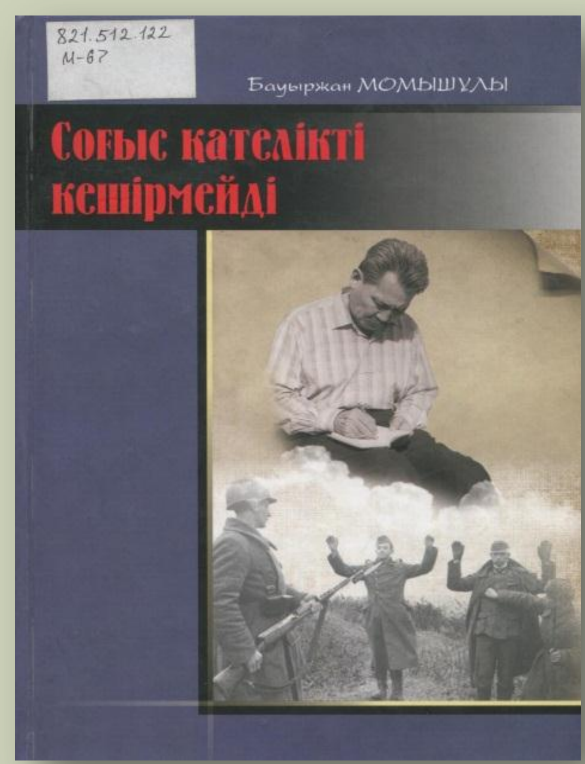

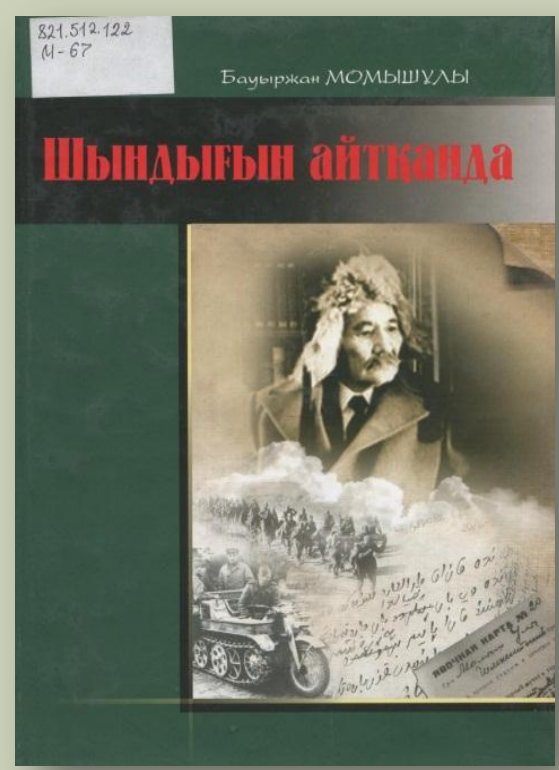

Момышұлы Б.
Соғыс қателікті кешірмейді. Көптомдық шығармалар жинағы.- Т.14. - Алматы: «Өнер», 2009. – 304 бет.

Момышұлы Б.
Шындығын айтқанда. Көптомдық шығармалар жинағы.-Т.15. - Алматы: «Өнер», 2009. – 340 бет.

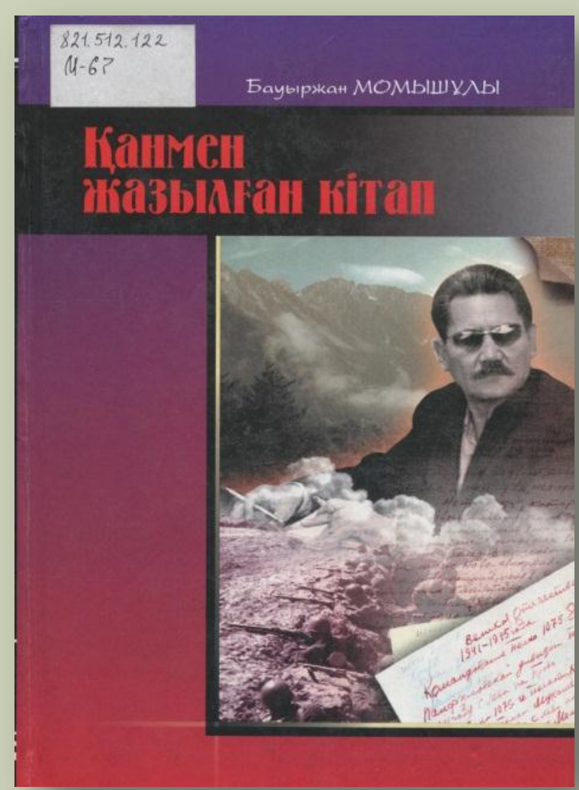

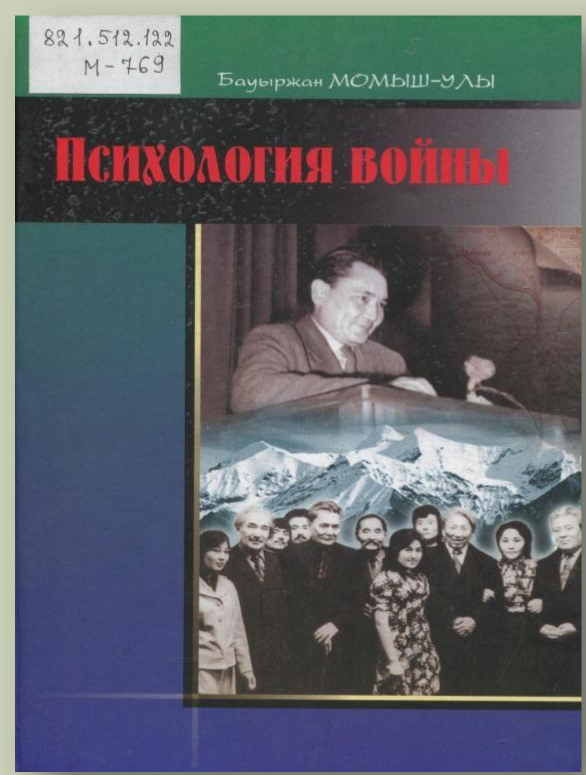

Момышұлы Б.

Қанмен жазылған кітап. Көптомдық шығармалар жинағы.- Т.16. - Алматы: Өнер, 2010. - 272 бет.

Момыш-улы Б.

Психология войны. Сборник произведений. - Т.17. - Алматы: Өнер, 2010. - 288 с.

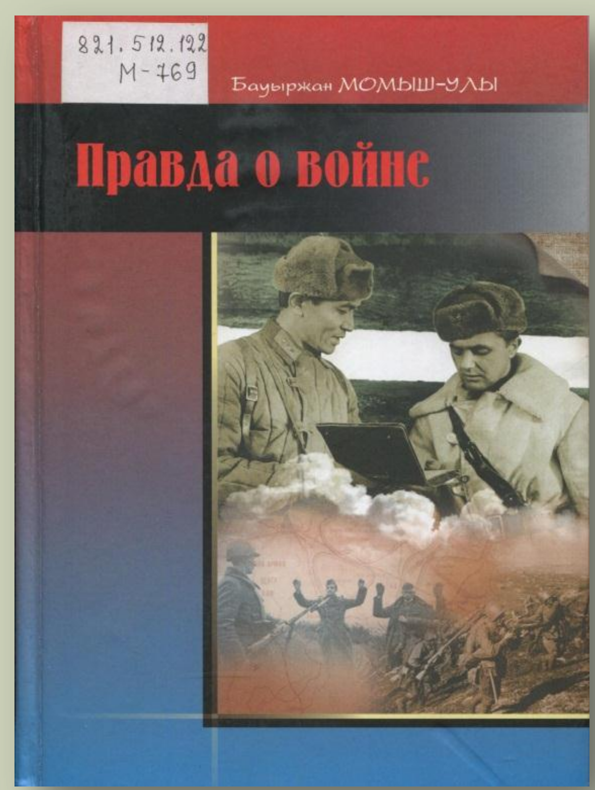

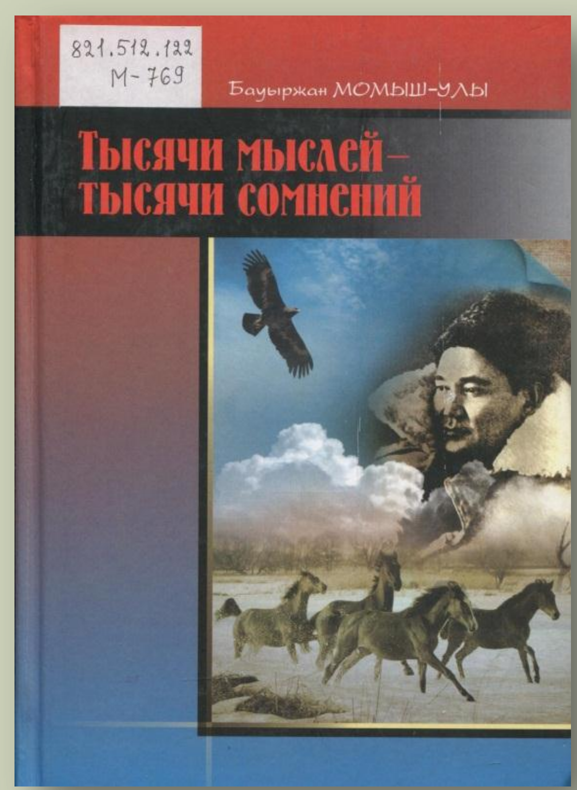

Момыш-улы Б.
Правда о войне. Сборник произведений. - Т.18. 1-я книга. - Алматы: Өнер, 2010. - 360 с.

Момыш-улы Б.
Тысячи мыслей –тысячи сомнений. Сборник произведений.- Т.19. 2-я книга. - Алматы: Өнер, 2010. - 312 с.

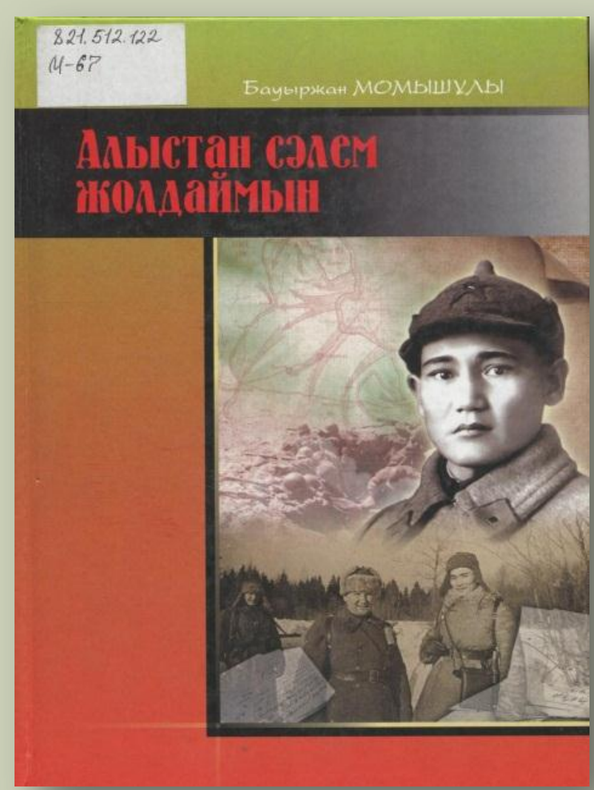

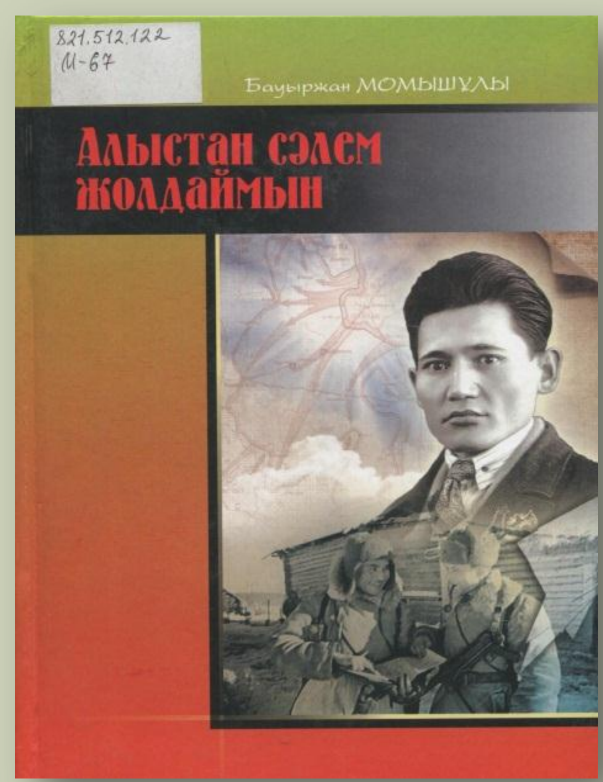

Момышұлы Б.
Алыстан сәлем жолдаймын. Көптомдық шығармалар жинағы.- Т.20. 1-кітап. - Алматы: Өнер, 2010. - 200 бет.

Момышұлы Б.
Алыстан сәлем жолдаймын. Көптомдық шығармалар жинағы. – Т.21. 2-кітап - Алматы: Өнер, 2010. - 208 бет.

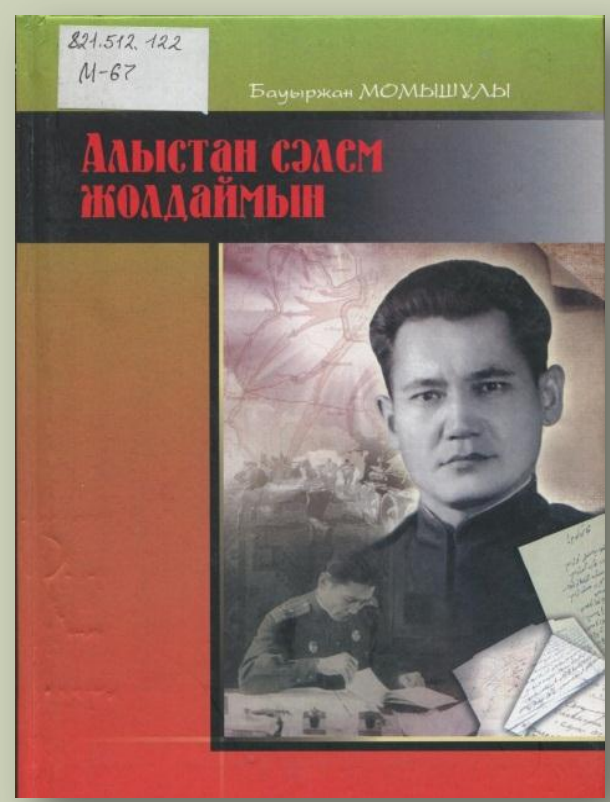

Момышұлы Б.
Алыстан сәлем жолдаймын. Көптомдық шығармалар жинағы.- Т.22. 3-кітап. - Алматы: Өнер, 2010. - 200 бет.

Момышұлы Б.
Алыстан сәлем жолдаймын. Көптомдық шығармалар жинағы. –Т.23. 4-кітап. - Алматы: Өнер, 2010. - 160 бет.

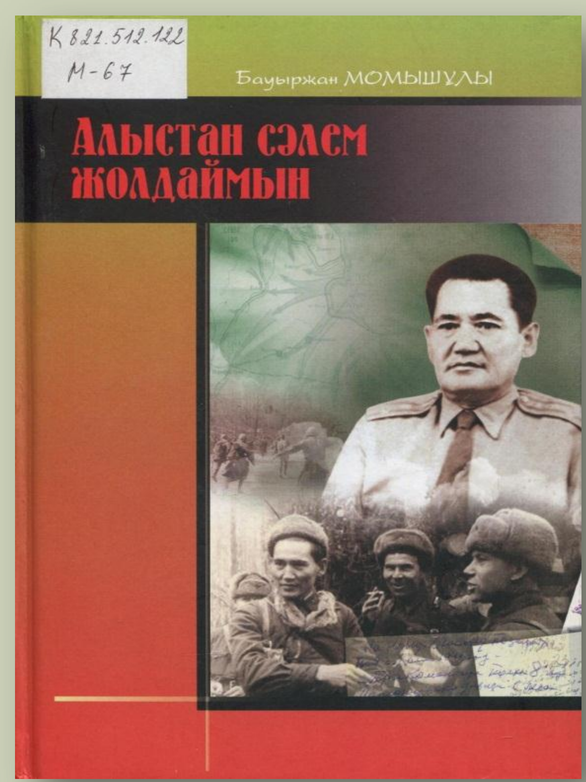

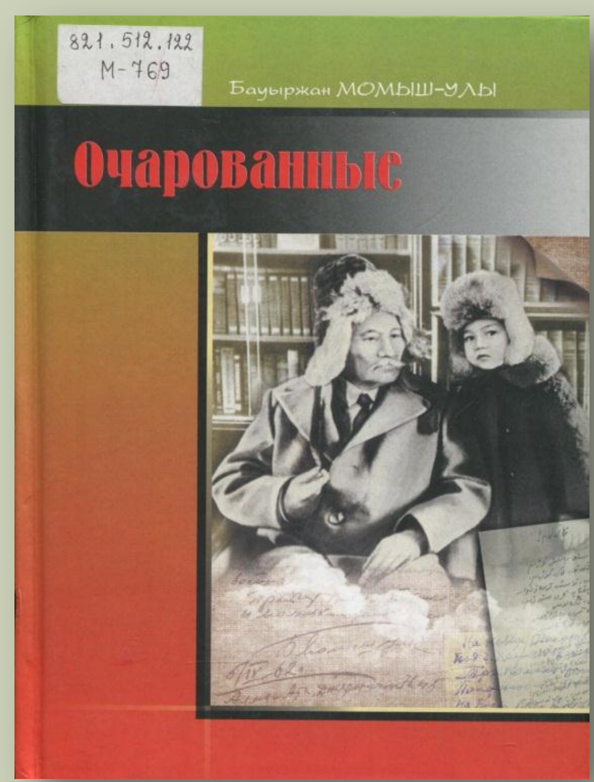

Момышұлы Б.
Алыстан сәлем жолдаймын. Көптомдық шығармалар жинағы. – Т.24. 5-кітап. - Алматы: Өнер, 2010. - 208 бет.

Момыш-улы Б.
Очарованные. Сборник произведений.- Т.25. 6-я книга. - Алматы: Өнер, 2010. - 200 с.

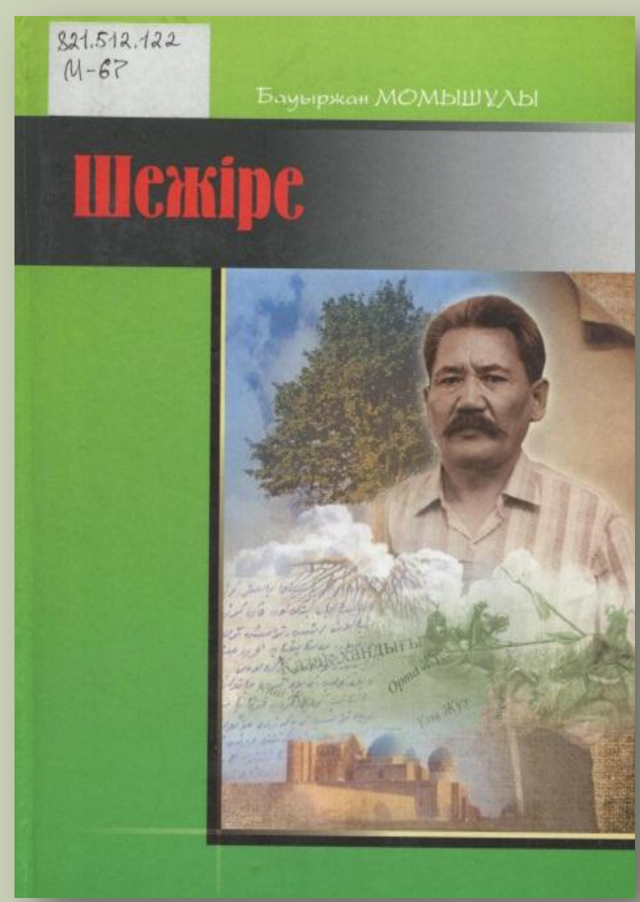

Момышұлы Б.

Шежіре. Көптомдық шығармалар жинағы. – Т.26. - Алматы: Өнер, 2010. -200 бет.

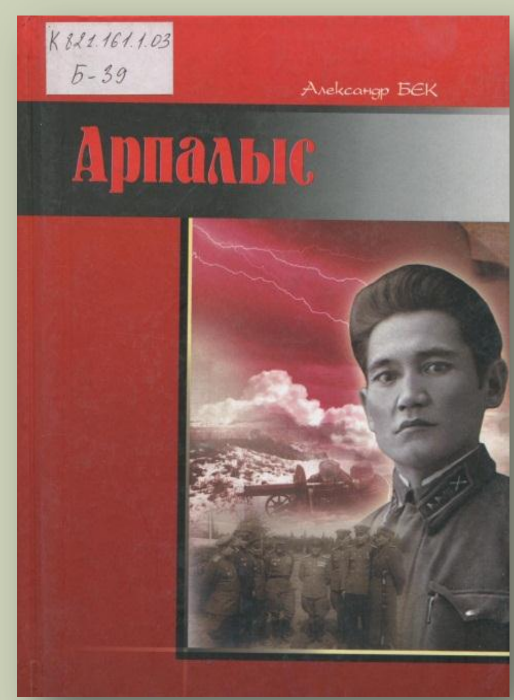

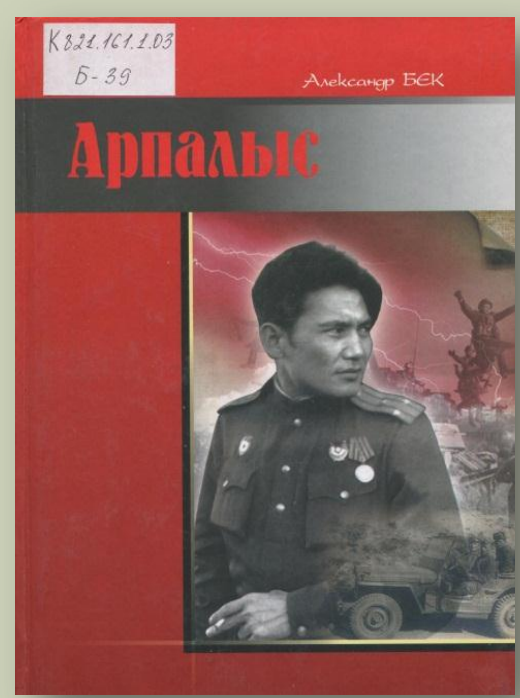

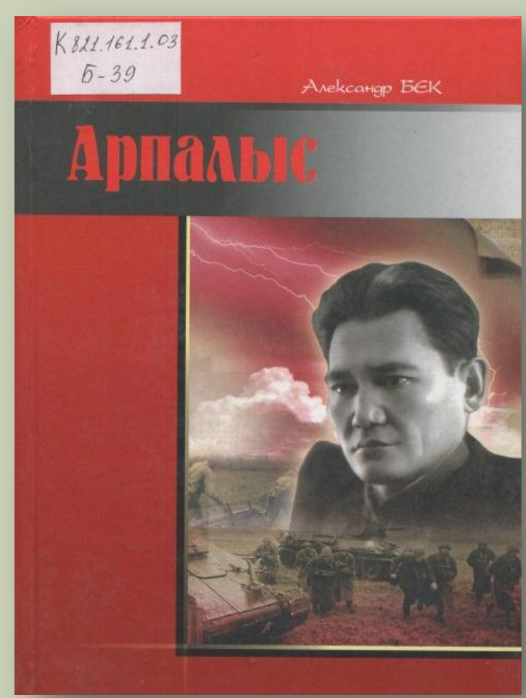

Бек Александр.

Арпалыс. Көптомдық шығармалар жинағы: Қазақ халқының қаһарман перзенті, әскери жазушы Бауыржан Момышұлының туғанына 100 жыл. Арпалыс. - Алматы: Өнер, 2010.

Т.27. 1-кітап. – 320 б.

Т.28. 2-кітап. – 280 б.

Т.29. 3-кітап. – 260 б.

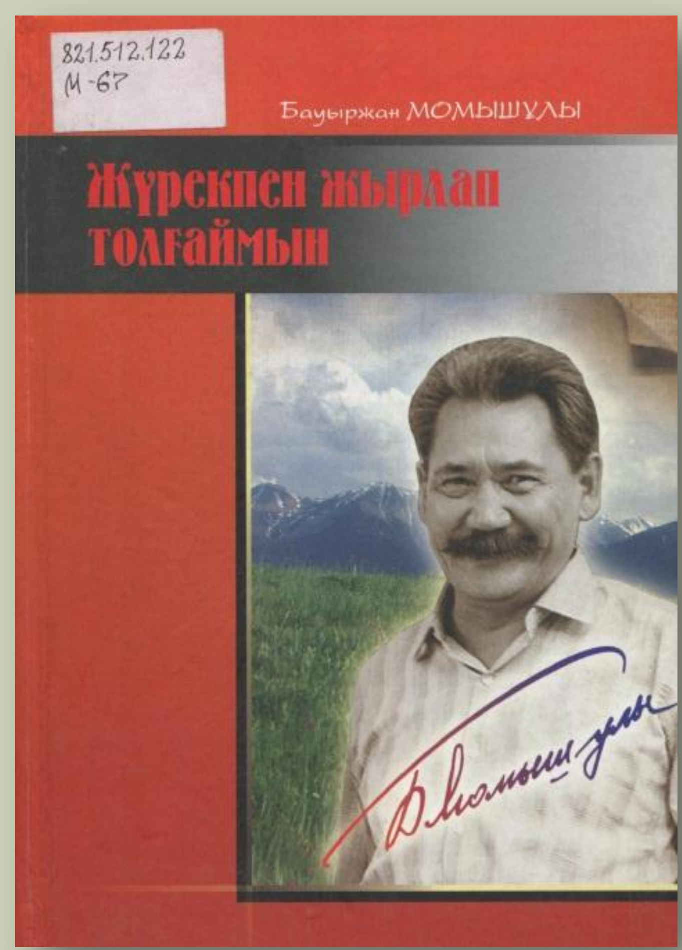

Момышұлы Б.
Жүрекпен жырлап толғаймын. (Өлеңдер, терме-толғаулар, мақал-мәтелдер). Көптомдық шығармалар жинағы. – Т.30. - Алматы: Өнер, 2010. - 248 бет.

«...Бауыржан Момышұлының ел ұғымында толымды, жинақы, тұтас бейнесі қалыптасқан.
Бұл – соғыс қаһарманы ғана емес, сонымен бірге жарқын да жалқы, қайта тумас азаматтың белгісі.
Оған енді жазушы Момышұлы деген атақты қосқанда алуан қырлы алып тұлғаның өзі шыға келер еді»

Тахауи Ахтанов